

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล

เรื่อง

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

โดย

นางสาวบุญจิรา หยุ่มไธสง

นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีการศึกษา 2566

กิตติกรรมประกาศ

แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ พลตรี ทักษิณ สิริสิงห ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ และผู้อำนวยการหลักสูตร นักศึกษายุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 นาวาเอก รัฐนิษฐ์ เมธีวัชรพัฒน์ ผู้อำนวยการกองแผนและโครงการ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ คณะกรรมการหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะทางวิชาการในทุกห้วงเวลาด้วยความเมตตา นาวาอากาศเอกหญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ ผู้อำนวยการกองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ คณะกรรมการและเลขานุการหลักสูตร ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกในกระบวนการทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคล คณะกรรมการหลักสูตร คณาจารย์ ตลอดจนบุคลากรศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ที่ดูแลและอำนวยความสะดวกผู้บังคับบัญชาทุกท่านที่สนับสนุนให้เข้ารับการศึกษา ผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานจากสำนักงานปลัดกระทรวงหน่วยงานในกำกับ อว. และ สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ร่วมประเมินแบบสอบถามและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เพื่อนักยุทธศาสตร์รุ่นที่ 16 และกัลยาณมิตรทุกท่านที่ช่วยเหลือ แบ่งปันองค์ความรู้ และให้กำลังใจในช่วงเวลาของการจัดทำเอกสาร ตลอดจนหน่วยงานที่เป็นเจ้าของแผน นโยบายและมาตรการต่างๆ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

บุญจิรา หยุ่มไธสง
นักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 รหัส 1629
วันที่ 9 เมษายน 2566

คำนำ

เอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม บรรลุเป้าหมายกระทรวง อว. และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” โดยได้ตรวจสอบและวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ด้วยกรอบแนวคิด McKinsey’s 7S Framework และเครื่องมือ PESTEL Analysis ตามลำดับ สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Factors Analysis Summary) ด้วย SFAS Matrix นำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินค่าน้ำหนักและให้คะแนน ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร นำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาจับคู่กลยุทธ์ทางเลือก ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix กำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และแผนงาน โครงการ/กิจกรรม และแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติด้วยแนวคิด Balance Scorecard ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ (ก.พ.ร.) ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในภาพรวมได้อย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับบริบทของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.)

ผู้ศึกษามุ่งหวังจะพัฒนาเอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในอนาคต เพื่อให้หน่วยงานในกำกับนำไปขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้ทัน ในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 และจะขยายผล ให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ นำไปจัดทำโครงการ/กิจกรรม ขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ภายใต้แผนงาน บูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้การดำเนินงานส่งผลกระทบเชิงบวก ในวงกว้างและบรรลุเป้าหมาย ให้หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ รวมทั้ง สร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้บุคลากรทุกระดับ เยาวชน และประชาชนในพื้นที่ เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ตั้งตัวละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบอย่างแท้จริง

นางสาวบุญจิรา หยุ่มไธสง
นักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 รหัส 1629
9 เมษายน 2566

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ฉ
คำนำ.....	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญแผนภาพ.....	จ
บทสรุปผู้บริหาร.....	1
บทที่ 1 บทนำ.....	6
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	6
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	7
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา	7
1.5 ข้อยกเว้นของการศึกษา	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2 การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์.....	9
2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก.....	9
2.2 สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร.....	12
2.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis).....	15
บทที่ 3 แผนขององค์กร.....	37
3.1 แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ.....	37
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)	
3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END : วิสัยทัศน์/พันธกิจ).....	37
3.3 แนวทางการดำเนินงาน (WAYS : กลยุทธ์).....	38
3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS : แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม)	39
3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map).....	46
3.6 กรอบความเชื่อมโยงของแผน.....	47
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์.....	48
4.1 ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง.....	48
4.2 การขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผล.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ภาคผนวก.....	52
ประวัติย่อผู้ศึกษา.....	59

สารบัญตาราง

ตาราง 2-1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วย McKinsey 7'S Framework.....	17
ตาราง 2-2 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วย PESTEL.....	22
ตาราง 2-3 สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses).....	24
ตาราง 2-4 สรุปผลการวิเคราะห์โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat).....	26
ตาราง 2-5 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายใน.....	27
ตาราง 2-6 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายนอก.....	28
ตาราง 2-7 : ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายใน.....	29
ตาราง 2.8 : ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายนอก.....	29
ตาราง 2-9 : สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายใน.....	30
ตาราง 2-10 : สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายนอก.....	31
ตาราง 2-11 : การวิเคราะห์ TOWS Matrix	34
ตาราง 3-1 : ความสัมพันธ์ของโอกาสและจุดอ่อน โอกาสและจุดแข็ง และการกำหนดกลยุทธ์.....	38
ตาราง 3-2 : สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1.....	39
ตาราง 3-3 : สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2.....	40
ตาราง 3-4 : สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3.....	40
ตาราง 3-5 : แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570).....	41
ตาราง 3-6 : แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)	43
ตาราง 3-7 : แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570).....	45

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ 2-1 : ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Position) ในการดำเนินภารกิจด้านการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.	32
แผนภาพ 3.1 : แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map)	46
แผนภาพ 3-2 : ความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ กับแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบกระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)	47

บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นหน่วยงานราชการที่เกิดจากการควบรวมของหน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับ การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการพัฒนาประเทศให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ประกอบด้วย หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับ 100 แห่ง โดยกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สป.อว.) พ.ศ.2664 กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) มีหน้าที่หลักในการจัดทำ และบูรณาการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม ในกระทรวง รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. (พ.ศ.2563-2565) ได้สิ้นสุดลง เมื่อเดือนกันยายน 2565 และอยู่ระหว่างจัดทำแผนปฏิบัติการด้านฯ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เพื่อบังคับใช้ให้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ.2567

จากบริบทดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงเล็งเห็นความจำเป็นและกำหนดให้การจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เป็น “เอกสารวิชาการ บุคคล” ของหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมีกระบวนการจัดทำ ดังนี้

1. ตรวจสอบสถานะแวดล้อมภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานที่สำคัญ ได้แก่ สถานการณ์การทุจริตระดับโลก ระดับภูมิภาคและประเทศไทย ศึกษาแผน นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity Transparency Assessment) หรือ การประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานที่ผ่านมา

2. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายใน โดยใช้กรอบแนวคิด McKinsey's 7S Framework และสถานะแวดล้อมภายนอก โดยใช้เครื่องมือ PESTEL Analysis รวมทั้ง สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทางยุทธศาสตร์ (Strategic Factors Analysis Summary) ด้วย SFAS Matrix แล้วนำมาออกแบบข้อคำถาม เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารระดับกอง/สำนัก ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในสำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานในกำกับ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก เพื่อประเมิน ค่าน้ำหนักและค่าคะแนนของปัจจัยภายในและภายนอก ผลการประเมินพบว่า ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง และจุดอ่อน ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.23 คะแนน และ 4.07 คะแนน ตามลำดับ หรือมีปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง +0.16 ในขณะที่ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสและภัยคุกคาม ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.41 คะแนน และ 4.14 คะแนน ตามลำดับ หรือมีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส +0.27

3. วิเคราะห์ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักของปัจจัยภายในและภายนอก เพื่อนำไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน พบว่าปัจจัยที่เป็นจุดแข็งได้คะแนนรวมเฉลี่ย 2.19 คะแนน และปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.10 คะแนน ในขณะที่ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 3.57 คะแนน และปัจจัยที่เป็นภัยคุกคาม ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 3.28 คะแนน

4. นำผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักปัจจัยภายในและภายนอก ตามข้อ 3. ข้างต้น มาระบุตำแหน่งในกราฟเรดาร์ที่พล็อตระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก เพื่อกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Position) ของกระทรวง อว. ที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสได้เปรียบ แต่ปัจจัยภายในองค์กรมีจุดอ่อนที่ต้องแก้ไข/ปรับปรุง ดังนั้น กระทรวง อว. จึงควรใช้โอกาส (O) เพื่อลดจุดอ่อน (W) และกำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข (OW)

5. นำผลการวิเคราะห์ SWOT ที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก มาจับคู่กลยุทธ์ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix โดยได้กลยุทธ์เชิงรุก (SO) 4 กลยุทธ์ กลยุทธ์เชิงแก้ไข 6 กลยุทธ์ กลยุทธ์เชิงป้องกัน 2 กลยุทธ์ และกลยุทธ์เชิงรับ 1 กลยุทธ์

6. กำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END) ดังนี้

6.1 วิสัยทัศน์ (Vision) : เป็นหน่วยงานบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ภายในปี 2570

6.2 พันธกิจ (Mission)

(1) ขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ และข้อเสนอแนะด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มาตรฐานทางจริยธรรม และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

(2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

(3) บูรณาการแผนงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งเร่งรัด กำกับ ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ

(4) รับเรื่องร้องเรียนการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ การฝ่าฝืนจริยธรรมของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ส่งต่อ ประสาน เร่งรัด และติดตาม

(5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

6.3 กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) และเป้าประสงค์ (Goal) ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (2) การพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตเชิงรุก (3) การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และ 7 เป้าประสงค์ ได้แก่ (1) บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (2) เยาวชนระดับอุดมศึกษามีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต (3) ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับผ่านเกณฑ์ (4) กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพ (5) เรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงหรือไม่มี (6) การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคการทุจริต และ (7) การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

7. กำหนดแนวทางในการดำเนินการ (WAYS) โดยผลจากการวิเคราะห์ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของกระทรวง อว. พบว่าปัจจัยภายนอกมีโอกาสได้เปรียบ แต่ปัจจัยภายในองค์กรมีจุดอ่อนที่ต้องแก้ไข/ปรับปรุง ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน จึงมุ่งเน้นการใช้โอกาส (O) เพื่อลดจุดอ่อน (W) และกำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข (OW) สอดประสานกับกลยุทธ์เชิงรุกในบางประเด็น จำนวนทั้งสิ้น 8 กลยุทธ์ และกำหนดแผนงานโครงการ/กิจกรรมรองรับ จำนวน 8 แผนงาน 15 โครงการ/กิจกรรม

8. กำหนดแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map) โดยกำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละมิติ ตามกรอบการประเมินผลการพัฒนาการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ใน 4 มิติ ดังนี้

8.1 มิติด้านประสิทธิผล ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ ได้แก่ ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับผ่านเกณฑ์ และเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงหรือไม่มี

8.2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มี 1 เป้าประสงค์ คือ หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA ให้บริการด้วยความเสมอภาค เท่าเทียม โปร่งใส และตรวจสอบได้

8.3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ประกอบด้วย 3 เป้าประสงค์ ได้แก่ การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพและการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

8.4 มิติด้านพัฒนาองค์กร มี 1 เป้าประสงค์ คือ บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรม
ซื่อสัตย์สุจริต

9. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง การกำกับและติดตามแยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

9.1 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

(1) ควรส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதองศาจากหน่วยงานต้นแบบและหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา โดยเสริมสร้างการใช้หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานและการบริหารงานให้มีความใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต และขยายผลการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีและมีวัฒนธรรมสุจริตในกลุ่มเยาวชนระดับอุดมศึกษา

(2) ควรกำหนดค่านิยมร่วมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. เช่น ZERO MHESI หรือ กระทรวง อว. ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายรวมของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (21) : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยหล่อหลอมจิตสำนึกให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล โดยพัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต (Sufficient-Transparency-Realize-Onward-Knowledge-Generosity) และส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายการเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตในสังคมด้วยการสร้างพื้นที่และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นให้ผู้ที่มีจิตสำนึกซื่อสัตย์สุจริตได้รวมกลุ่มเป็นเครือข่าย ZERO MHESI ในชุมชนและสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ เพื่อขยายผลทางสังคมในการต่อต้านการทุจริต

(3) ผู้บริหารระดับสูงควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/เข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน และส่งเสริมให้มีบุคคลต้นแบบ (Role Model) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต รวมทั้ง สนับสนุนความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยกำหนดตำแหน่งสายงาน และระดับตำแหน่งให้เหมาะสมกับโครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำกระทรวงหรือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติตามการแบ่งงานของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้มีอัตรากำลังเพียงพอในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงรุกมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ป้องกันการโอน ย้าย ลาออก และส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

(4) ควรพัฒนาผลการประเมิน ITA เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI) โดยพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการประเมิน ITA เพื่อเป็นช่องทางการทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น เครือข่ายการประเมิน ITA ของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นต้น เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการดำเนินงานด้วยการขับเคลื่อนมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน พัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนต่อยอด ขยายผล และพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ในการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา

(5) ควรให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน ให้มีความพร้อมต่อการประเมิน ITA โดยเฉพาะเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน มีการเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน และเข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา เพื่อให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน การเฝ้าระวัง และการแจ้งเบาะแสการทุจริต โดยการสนับสนุนทรัพยากรสารสนเทศและการพัฒนาทักษะแก่บุคลากร เพื่อให้การพัฒนางานด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ตามแนวทางการประเมิน ITA มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

9.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบและกลไกการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเชิงรุก

(1) จัดทำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริตที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์การทุจริต ตลอดจนนำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ตามมติ ครม. ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแผนกำกับและติดตามที่เป็นรูปธรรม

(2) ขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับนำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม/แผน/มาตรการ/กลไก ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพหลัก โดยมุ่งเน้นโครงการ/กิจกรรมที่ลดคดีทุจริตในหน่วยงาน การสร้างความโปร่งใส และการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรในสังกัด มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาล ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ สภาพปัญหาการทุจริต และผลการประเมิน ITA ประกอบการจัดทำโครงการ/กิจกรรม รวมทั้ง สร้าง/พัฒนากลไกการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตของกระทรวง อว. ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

9.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(1) พัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ สามารถให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมายด้านการป้องกัน การทุจริต ข้อพึงระวังและกระทำการทุจริตในหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต ปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

(2) พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเชื่อมโยงกับกระบวนการ ขั้นตอน และระบบและฐานข้อมูลของหน่วยงาน ภายใน เช่น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน และการติดตามเรื่องร้องเรียน เป็นต้น ตลอดจนพัฒนาช่องทางร้องเรียน/แจ้งเบาะแสในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนในการติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัล ตลอดจนคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส/ร้องเรียนการทุจริต

ทั้งนี้ ผู้ศึกษามีความตั้งใจจะปรับปรุงเอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้หน่วยงานในกำกับนำไปปฏิบัติได้ทันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และมุ่งหวังจะขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สำนักงาน ป.ป.ช. โดยเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เพื่อบูรณาการความร่วมมือ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายของกระทรวง อว. “ZERO MHESI” และเป้าหมายรวมของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ “ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ” ต่อไป

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กระทรวง อว.) เป็นหน่วยงานราชการที่เกิดจากการควบรวมของหน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา ได้แก่ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กับสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2562 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับ การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัย และการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการพัฒนาประเทศให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ประกอบด้วย ส่วนราชการและหน่วยงานในกำกับ จำนวน 17 แห่ง และสถาบัน อุดมศึกษาในกำกับ จำนวน 83 แห่ง

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) พ.ศ. 2664 กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มีหน้าที่หลักในการบูรณาการ และขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการส่งเสริมค่านิยมจรรยาบรรณในกระทรวง รวมทั้ง จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ ในสังกัดให้สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบันแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. (พ.ศ.2563-2565) ได้สิ้นสุดลง เมื่อเดือนกันยายน 2565 และอยู่ระหว่างการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านฯ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ฉบับสมบูรณ์

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2565 เห็นชอบให้กระทรวง อว. ร่วมกำหนดแนวทาง กำกับ และติดตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (การประเมิน ITA) ของหน่วยงาน และสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินที่กำหนด

สำนักงาน ป.ป.ช. และคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้าน การทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.2561-2580) ได้เสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในคราวประชุม เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ.2566 เพื่อเป็นเครื่องมือให้หน่วยงานขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้บรรลุเป้าหมายต่อไป โดยมุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สามารถขยายผลในวงกว้าง มีผลกระทบ ต่อสังคม ลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และนำไปสู่การเพิ่มค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทย โดยกำหนดตัวชี้วัด 1.3 จำนวนหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ร้อยละ 100 (เกณฑ์การประเมิน 85 คะแนนขึ้นไป) ในปีสิ้นสุดของแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 ดังกล่าว

จากบริบทและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น นักศึกษาจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการจัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)” เพื่อให้หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และการขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.
- 2) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)
- 3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว.

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

- 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา : ศึกษาสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ สถานการณ์การทุจริตระดับโลก ระดับภูมิภาค และประเทศไทย ศึกษาแผน นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง กฎระเบียบกระทรวง อว. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (การประเมิน ITA) ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน
- 2) ขอบเขตด้านประชากร : การศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารระดับกอง/สำนัก ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในสำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานในกำกับ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก
- 3) ด้านระยะเวลา : ดำเนินการศึกษา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน พ.ศ.2566

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

- 1) ตรวจสอบสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามขอบเขตด้านเนื้อหา ในข้อ 1.3
- 2) วิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายใน ตามกรอบแนวคิด McKinsey's 7S Framework และสภาพแวดล้อมภายนอก โดยใช้เครื่องมือ PESTEL Analysis ตามลำดับ
- 3) สรุปการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Factors Analysis Summary) ด้วย SFAS Matrix
- 4) จับคู่กลยุทธ์ทางเลือกด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix

5) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

ข้อจำกัดด้านระยะเวลาศึกษา 3 เดือน อาจส่งผลให้ได้ข้อมูลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับไม่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษามุ่งหวังจะพัฒนาแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ให้มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานได้ในอนาคตต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลสังเคราะห์ของแผน นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.

6.2 ได้ข้อมูลสถานะแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.

6.3 ได้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัด ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเป้าหมายในภาพรวมของกระทรวง อว.

6.4 ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

กระทรวง อว.	หมายถึง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักงานปลัดกระทรวง	หมายถึง สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
การประเมิน ITA	หมายถึง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity Transparency Assessment - ITA)

บทที่ 2

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก

2.1.1 สถานการณ์ด้านการทุจริตและคอร์รัปชันระดับโลก

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้สำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี 2022 (พ.ศ.2565) ทั้งหมด 180 ประเทศ โดยประเทศเดนมาร์ก อยู่อันดับที่ 1 ได้ 90 คะแนน ตามด้วย ประเทศฟินแลนด์ และประเทศนิวซีแลนด์ อยู่อันดับที่ 2 ได้ 87 คะแนนเท่ากัน และประเทศโซมาเลีย อยู่อันดับสุดท้าย ได้ 12 คะแนน และเมื่อวิเคราะห์ผลย้อนหลัง 10 ปี ระหว่าง 2022-2012 (พ.ศ.2555-2565) พบว่า ประเทศเดนมาร์ก อยู่อันดับ 1 ทุกปี ยกเว้นปี 2017 (พ.ศ.2560) ได้ 88 คะแนน ตามหลังประเทศนิวซีแลนด์ เพียง 1 คะแนน

2.1.2 สถานการณ์ด้านการทุจริตและคอร์รัปชันระดับภูมิภาคอาเซียน

จากการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ประจำปี 2022 (พ.ศ.2565) ของประเทศในอาเซียน พบว่า ประเทศสิงคโปร์ ได้ 83 คะแนน อยู่อันดับที่ 4 ของโลกและอันดับที่ 1 ของประเทศอาเซียน และเมื่อวิเคราะห์ผลย้อนหลัง 10 ปี ระหว่าง 2022-2012 (พ.ศ.2555-2565) พบว่า ประเทศสิงคโปร์ อยู่อันดับ 1 ทุกปี ของภูมิภาคอาเซียน

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้เสนอแนะให้นานาประเทศควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจบริหาร ตุลาการและนิติบัญญัติ รวมทั้งส่งเสริมสิทธิเสรีภาพทางสังคม ให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลภาครัฐผ่านระบบสารสนเทศ การจำกัดการใช้อิทธิพลทางการเมือง ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งเกี่ยวกับการชดกันแห่งผลประโยชน์ รวมถึงการรับมือกับปัญหาการทุจริตข้ามชาติ ในทุกรูปแบบ

2.1.3 สถานการณ์ด้านการทุจริตและคอร์รัปชันภายในประเทศ

1) ผลวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ประจำปี 2022 (พ.ศ.2565) ประเทศไทยได้ 36 คะแนน อยู่อันดับ 101 จาก 180 ประเทศ เพิ่มจากปี 2021 (พ.ศ.2565) ที่ได้ 35 คะแนน อยู่อันดับ 110 ของโลก และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ไทยอยู่อันดับ 4 ตามหลังประเทศสิงคโปร์ (83 คะแนน) ประเทศมาเลเซีย (47 คะแนน) และประเทศเวียดนาม (42 คะแนน) ตามลำดับ

2) จำแนกตามแหล่งข้อมูล พบว่าไทยมีคะแนนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2564 ได้แก่ การสำรวจข้อมูลการติดสินบนและการทุจริตของ IMD World Competitiveness Yearbook (IMD) โดยไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นจาก 39 คะแนน เป็น 43 คะแนน และการพิจารณาข้อมูลของภาคธุรกิจที่ต้องจ่ายสินบนในกระบวนการต่าง ๆ ของแหล่งข้อมูล World Economic Forum (WEF) ไทยได้คะแนนเพิ่มขึ้นจาก 42 เป็น 45 คะแนน

3) จำแนกตามแหล่งข้อมูล พบว่าไทยได้คะแนนลดลงจากปี พ.ศ.2564 ได้แก่ ผลการประเมินจากแหล่งข้อมูล The Political and Economic Risk Consultancy (PERC) ที่ประเมินระดับการรับรู้

การทุจริตเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสถาบันทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง โดยไทยได้คะแนนลดลงจาก 36 คะแนน เป็น 35 คะแนน และการพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่รัฐมีพฤติกรรมการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ มากน้อยเพียงใดของ World Justice Project (WJP) พบว่าไทยได้คะแนนลดลงจาก 35 คะแนน เป็น 34 คะแนน

สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรหลักด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของไทย เห็นว่าความท้าทายที่จะยกระดับคะแนน CPI ให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป ได้แก่ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนงานด้านการปราบปรามการทุจริตและตรวจสอบทรัพย์สิน การพัฒนาระบบติดตามเรื่องร้องเรียนบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ผ่านชมรม STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต (Sufficient-Transparency-Realize-Forward-Knowledge-Generosity) การใช้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษาในการกลมกลืนทางสังคม และการเสนอมาตรการ/ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันและสกัดกั้นการทุจริต และการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1.4 แผน นโยบาย และมาตรการที่เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์ พบว่ามีแผน นโยบายและมาตรการ ที่มีผลกระทบต่อพัฒนางานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง ทั้ง 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2560 ได้แก่

แผนระดับที่ 1 : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
เป้าหมาย : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และประเด็นยุทธศาสตร์ : ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนระดับที่ 2 :

1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) เป้าหมายภาพรวม : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ได้แก่

(1) **แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ** มีแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เช่น การปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัยทุกระดับ การส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่สื่อไปในทางทุจริต เป็นภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทยประชาชน การปรับระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ การปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การสนับสนุนกลไกและบูรณาการทำงานเพื่อการป้องกันการทุจริต และการสนับสนุนมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการป้องกันการทุจริต โดยมีเป้าหมาย คือ ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

(2) **แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต** มีแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง คือ การพัฒนา การจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต โดยมีเป้าหมาย คือ การดำเนินคดีทุจริต หรือ การจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) สอดคล้องกับ หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน ซึ่งมุ่งเน้นให้ภาครัฐต้อง เร่งพัฒนาและปรับตัว เพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศบนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ โดยหมุดหมายที่ 13 มีความเชื่อมโยง กับเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีกลยุทธ์ ที่เกี่ยวข้อง คือ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐผ่านช่องทาง การติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย มีการบูรณาการการบริหารจัดการและนำไปประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหา และการพัฒนาร่วมกัน เพื่อลดการทุจริตคอร์รัปชัน มีแนวทางพัฒนา คือ สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาล ในการทำงานของภาครัฐ

แผนระดับ 3 :

1) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่กำหนดเป้าหมายในภาพรวม คือ ประเทศไทยปลอดการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ มีตัวชี้วัดภาพรวม จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/ คะแนน) อยู่ในอันดับ 1 ใน 43 และ/หรือได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า 57 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ไม่น้อยกว่า 89 คะแนน ในปีสิ้นสุดของแผน หรือ พ.ศ.2570 ประกอบด้วย 2 แผนย่อย ดังนี้

(1) แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายที่ 1 : ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีตัวชี้วัด ได้แก่ (1) สัดส่วนเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริตต่อเด็กและเยาวชนคนไทยทั้งหมด โดยกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน คือ เด็กและเยาวชนไทยในช่วงอายุ 12 - 24 ปี ที่อยู่ในระบบการศึกษาปกติ การศึกษานอกระบบ และไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา ร้อยละ 88 (2) สัดส่วนประชาชนมีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละ 88 และ (3) สัดส่วนหน่วยงาน ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 100 ในปีสิ้นสุด ของแผน หรือ พ.ศ.2570

เป้าหมายที่ 2 : คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง มีตัวชี้วัด คือ จำนวนข้อร้องเรียน เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต) ลดลงร้อยละ 50 ในปีสิ้นสุดของแผน หรือ พ.ศ. 2570

(2) แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

เป้าหมายที่ 1 : การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ มุ่งเน้นให้หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปราม การทุจริตให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับการปรับปรุงระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียน ที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตที่เกี่ยวข้อง

2) แผนปฏิบัติการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พ.ศ.2566)

กระทรวง อว. มีแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ที่สอดคล้องกับแผน 3 ระดับ แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “สานพลังการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไทย พลิกโฉมให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืน ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่า และพร้อมก้าวสู่นาคต” ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (1) การพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่า และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีความสามารถในการแข่งขันและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน พร้อมสู่นาคต (2) การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก (3) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมระดับขั้นแนวหน้า เพื่อสร้างโอกาสใหม่ และความพร้อมของประเทศในอนาคต และ (4) การพัฒนากำลังคน สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานวิจัย ให้เป็นฐานการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบก้าวกระโดดและยั่งยืน โดยการดำเนินภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทาย และปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก เป้าหมาย : สังคมไทยมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีธรรมาภิบาล มีความพร้อมเป็นสังคมสูงวัย ยกย่องการจัดการทรัพยากร ตัวชี้วัด : ผลคะแนนเฉลี่ยการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน/สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวง (การประเมิน ITA)

2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

2.2.1 พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2562

มีสาระสำคัญ คือ ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อให้การพัฒนาประเทศเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ถือเป็นกระทรวงใหม่ที่เป็นการควบรวมหน่วยงาน ด้านการอุดมศึกษา และด้านวิจัยและพัฒนา ระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กับ สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยได้ปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานด้านวิจัยและพัฒนา ภายใต้กรอบนโยบาย ใน 4 มิติ ได้แก่ (1) สร้างและพัฒนาคนไทยในศตวรรษที่ 21 (2) สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ (3) สร้างและพัฒนา นวัตกรรม และ (4) ปฏิรูปการอุดมศึกษา

2.2.2 กฎกระทรวง สป.อว. แบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) พ.ศ. 2664

กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มีหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อน แผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกระทรวง รวมทั้ง จัดทำ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดให้สอดคล้อง กับแผน ยุทธศาสตร์ นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการรับเรื่อง ร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ

2.2.3 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA)

การประเมิน ITA ถือเป็นมาตรการสำคัญในการพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐแต่ละหน่วยงานได้รับทราบสถานะและปัญหาการดำเนินงานขององค์กร ผลการประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การประเมิน ITA จึงไม่ได้เป็นเพียงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรม ไม่โปร่งใส และความด้อยประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การจัดทำมาตรการ แนวทาง หรือข้อเสนอแนะ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน โดยคณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมิน ITA โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2565 เห็นชอบให้กระทรวง อว. โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ร่วมกำหนดแนวทาง กำกับ และติดตามการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับกระทรวง รวม 100 แห่ง ให้เป็นไปตามแนวทางการประเมินที่กำหนด และบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ทุกหน่วยงานมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ไม่น้อยกว่า 89 คะแนน ในปีสิ้นสุดของแผน หรือ ปี 2570 มีผลการดำเนินงานย้อนหลังแยกตามประเภทหน่วยงาน ดังนี้

1) ผลการประเมิน ITA ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) พ.ศ.2563-2565

ผลการวิเคราะห์พบว่า สป.อว. มีผลการประเมินเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกปี ได้แก่ 92.11 คะแนน 91.65 คะแนน และ 94.74 คะแนน ตามลำดับ แต่เมื่อวิเคราะห์ พบตัวชี้วัดที่มีคะแนนต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลจากการประเมินผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ประสิทธิภาพการสื่อสาร : 81.08 คะแนน สะท้อนหน่วยงานขาดการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย เป็นปัจจุบัน สามารถเข้าถึงได้ง่ายและไม่ซับซ้อน ขาดช่องทางให้ผู้มาติดต่อสามารถร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ตัวชี้วัด : การปรับปรุงการทำงาน 82.96 คะแนน สะท้อนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ขาดการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการ/ขั้นตอนในการให้บริการ และการเปิดโอกาสให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และคะแนนจากผลการประเมินบุคลากร สป.อว. ตัวชี้วัด : การใช้ทรัพย์สินของราชการ 86.89 คะแนน สะท้อนพฤติกรรมของบุคลากรหน่วยงานในการใช้ทรัพย์สินของราชการ พฤติกรรมในการขอยืมทรัพย์สินของราชการ และการกำกับติดตามของหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตได้นำประเด็นข้อบกพร่องดังกล่าว มาขับเคลื่อนผ่านมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของ สป.อว. เพื่อปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

2) ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานในกำกับ พ.ศ.2563-2565

ผลการวิเคราะห์หน่วยงานในกำกับกระทรวง 17 หน่วยงาน รวม สป.อว. ระหว่างปี พ.ศ.2563-2564 มีคะแนนเฉลี่ย 83.44 คะแนน และ 93.81 คะแนน ตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้น +10.37 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ย 92.66 คะแนน ปี พ.ศ. 2565 ลดลงจากปี พ.ศ. -1.15 สะท้อนว่าหน่วยงานในกำกับให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง ทั้งในด้านการปฏิบัติหน้าที่ การใช้

งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริตในหน่วยงาน การให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก/ผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร และการปรับปรุงระบบการทำงาน และการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานให้สาธารณชนเข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา เป็นปัจจุบัน และตรวจสอบได้ แต่จากที่กระทรวงผ่านเกณฑ์ประเมิน ทั้ง 17 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 100 ถือเป็นความท้าทายที่ต้องรักษาผลการประเมิน ITA และพัฒนาประเด็นที่เป็นข้อบกพร่องให้ดีขึ้น เพื่อตอบเป้าหมายที่กำหนด

3) ผลการประเมิน ITA ของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ พ.ศ.2564-2565

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยผลการประเมิน ITA ของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับกระทรวง 83 แห่ง ระหว่างปี พ.ศ.2564-2565 พบว่ามีคะแนน 89.87 คะแนน และ 88.03 คะแนน ลดลง -1.84 และเมื่อวิเคราะห์จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน มี 6 แห่ง และ 12 แห่งตามลำดับ ถือเป็นความท้าทายในการพัฒนาผลเพื่อยกระดับผลการประเมิน ITA ของสถาบันอุดมศึกษา ให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ในปีสิ้นสุดของแผน หรือ ปี 2570 ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

2.2.4 ข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 (รอบ 6 เดือนแรก)

จากข้อมูลพบว่า ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบไว้ตรวจสอบเบื้องต้น จำนวนทั้งสิ้น 58 เรื่อง แยกเป็นหน่วยงานที่ถูกกล่าวหา ได้แก่ สถาบันการศึกษา จำนวน 51 เรื่อง หน่วยงานในกำกับกระทรวง อว. จำนวน 2 เรื่อง สำนักงานปลัดกระทรวง อว. จำนวน 4 เรื่อง และสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวง อว. จำนวน 1 เรื่อง ถือเป็นความท้าทายในการลดจำนวนเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือเรื่องกล่าวหาสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ

2.2.5 การดำเนินโครงการ/กิจกรรมด้านการป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ

ปัจจุบัน หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมด้านการป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบผ่านกลไกสำคัญ ดังนี้

(1) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ได้ดำเนินโครงการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สป.อว. (พ.ศ.2563-2565) โดยได้รับสนับสนุนงบประมาณ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพหลักเพียงแหล่งเดียว ซึ่งไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และไม่ส่งผลกระทบในวงกว้าง ทั้งในแง่ของกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินการ และเป้าหมายภาพรวม

(2) หน่วยงานในกำกับ 16 แห่ง ดำเนินภารกิจป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของ อว. (พ.ศ.2563-2565) โดยใช้งบประมาณจากต้นสังกัด โดยส่วนมากเป็นกิจกรรมในการพัฒนางาน/ยกระดับผลการประเมิน ITA ของหน่วยงาน

(3) สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ 83 แห่ง ไม่ได้ดำเนินภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านฯ กระทรวง อว. ส่วนมากเป็นการดำเนินงานที่ขยายผลให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน ITA และใช้งบประมาณของสถาบันอุดมศึกษา โดยใน 3 ปีที่ผ่านมา

มีสถาบันอุดมศึกษาได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สำนักงาน ป.ป.ช. แต่ยังไม่มีการใดได้รับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าว

2.3 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Analysis)

2.3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยในองค์กร

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายในของกระทรวง อว. โดยใช้กรอบแนวคิด McKinsey's 7S Framework ใน 7 มิติ ได้แก่ โครงสร้างองค์กร (Structure) กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) ระบบในการดำเนินงานขององค์กร (System) ลักษณะแบบแผนหรือพฤติกรรมของผู้บริหารองค์กร (Style) บุคลากรในองค์กร (Staff) ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skills) และค่านิยมองค์กร (Shared Values) ซึ่งเป็นตัวแปรหรือปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. สรุปผลวิเคราะห์ดังนี้

1) โครงสร้างองค์กร (Structure)

(1) หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับมีรูปแบบการบริหารที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ทำให้มีความคล่องตัวในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) มีหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในพื้นที่ได้ในอนาคต

(3) มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการและขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ

(4) หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับไม่มีโครงสร้างภายในเช่นเดียวกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำกระทรวง ทำให้ขาดกลไกการประสานงานภาพรวมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)

(1) มีประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ สอดคล้องกับแผนทั้ง 3 ระดับ

(2) หน่วยงานในกำกับ มีแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. (พ.ศ.2563-2565) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

(3) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ยังไม่สามารถนำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. (พ.ศ.2563-2565) ไปขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องได้

3) ระบบในการดำเนินงานขององค์กร (System)

(1) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานภายในองค์กร เช่น ระบบ E-Office ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการให้บริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เช่น ระบบบริการสถาบันการศึกษา ระบบบริการเผยแพร่สารสนเทศอุดมศึกษา ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ระบบบริการสืบค้นฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ ระบบบริการสำหรับ

ผู้ประกอบการเขตอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ประเทศไทย ระบบอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย และระบบรับเรื่องร้องเรียน/เรื่องร้าวร้องทุกข์ ผ่านช่องทางออนไลน์สำหรับผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน/สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ เป็นต้น

(2) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนภารกิจด้านการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการสอดคล้องกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง

(3) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันได้รับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. เพียงแหล่งเดียว

4) ลักษณะแบบแผนหรือพฤติกรรมของผู้บริหารองค์กร (Style)

(1) ผู้บริหารมีค่านิยมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร

(2) ผู้บริหารมีการมอบอำนาจผู้ปฏิบัติราชการแทน ทำให้การบริหารราชการมีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

(3) ผู้บริหารระดับสูงขาดการสื่อสารค่านิยม/นโยบาย/แนวทางการดำเนินงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.

5) บุคลากรในองค์กร (Staff)

(1) เนื่องจาก กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2664 ได้กำหนดภารกิจเพิ่มเติมให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตประจำกระทรวง มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ทำให้มีบุคลากรปฏิบัติงานไม่เพียงพอกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น

(2) การควมรวมของกระทรวง อว. ทำให้บุคลากรเสียขวัญและกำลังใจ รู้สึกขาดความก้าวหน้าในอาชีพ มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ และมีการโอน ย้าย และลาออกจำนวนมาก โดยหน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่า มีกรอบอัตราว่าง สูงเป็นอันดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับประเภทของหน่วยงาน

(3) กระทรวง อว. ขาดกลไก/เครือข่ายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มแข็ง

6) ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skills)

(1) บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ “กฎระเบียบ” และ “บทลงโทษ” จากการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน้าที่

(2) บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ “กฎระเบียบ” ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(3) บุคลากรขาดการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ด้วยกระบวนการกลุ่มหลากหลายทางสังคมในรูปแบบที่หลากหลาย นอกเหนือจากกิจกรรมจิตอาสา การฟังธรรม และการทำบุญตักบาตรในปัจจุบัน

7) ค่านิยมองค์กร (Shared Values)

กระทรวง อว. ไม่ได้กำหนดค่านิยมร่วมด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เช่น ZERO MHESI หรือกระทรวง อว. ปลอดภัยจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายรวมของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (21) : ประเทศไทยปลอดภัยจากการทุจริต

และประพฤติมิชอบ เพื่อหล่อหลอมจิตสำนึกให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล

ผู้ศึกษาได้สรุปประเด็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในกระทรวง อว. ด้วย McKinsey's 7S Framework ได้ผลลัพธ์ ดังตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 : สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในด้วย McKinsey's 7S Framework

ประเด็นการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของกระทรวง อว.	
	ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง (S)	ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน (W)
โครงสร้างองค์กร (Structure)	S1 : หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับส่วนใหญ่มีรูปแบบการบริหาร ที่ไม่ใช้ส่วนราชการ ทำให้มีความคล่องตัว ในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ	W1 : หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับไม่มีโครงสร้างภายใน เช่นเดียวกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต ทำให้ขาดกลไกการ ประสานงานภาพรวมด้านการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	S2 : มีหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในภูมิภาคที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือด้านการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในพื้นที่ได้ในอนาคต	
	S3 : มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการ และขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกัน การทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรม และการรับเรื่อง ร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ	
กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	S4 : มีประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบที่สอดคล้องกับแผน ทั้ง 3 ระดับ	W2 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ยังไม่สามารถขยายผลให้สถาบัน อุดมศึกษาในกำกับ นำแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบ กระทรวง อว. ใช้เป็นกรอบ แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
	S5 : หน่วยงานในกำกับมีแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบ กระทรวง อว. เป็นกรอบแนวทาง ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง	

ประเด็นการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ ของกระทรวง อว.	
	ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง (S)	ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน (W)
ระบบในการดำเนินงานขององค์กร (System)	S6 : มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานภายในองค์กรและการให้บริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก	W3 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. ขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนภารกิจด้านการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการสอดคล้องกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง
		W4 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันได้รับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. เพียงแหล่งเดียว
ลักษณะแบบแผนหรือพฤติกรรม ของผู้บริหารองค์กร (Style)	S7 : ผู้บริหารมีค่านิยมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร	W5 : ผู้บริหารระดับสูงขาดการสื่อสารค่านิยม/นโยบาย/แนวทางการดำเนินงาน หรือเข้าร่วมกิจกรรมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบของกระทรวง อว.
	S8 : ผู้บริหารมีการมอบอำนาจผู้ปฏิบัติราชการแทน ทำให้การบริหารราชการมีความคล่องตัว เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ	
บุคลากรในองค์กร (Staff)	-	W6 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. มีอัตรากำลังไม่เพียงพอกับภารกิจในปัจจุบัน
		W7 : การควบคุมของกระทรวง อว. ทำให้บุคลากรเสียขวัญและกำลังใจขาดความก้าวหน้าในอาชีพ มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำและมีการโอนย้าย ลาออก จำนวนมาก

ประเด็นการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ ของกระทรวง อว.	
	ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง (S)	ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน (W)
		W8 : กระทรวง อว. ขาดกลไก/ เครื่องมือการป้องกันและต่อต้านการทุจริต และประพฤตินิชอบที่เข้มแข็ง
ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skill)	-	W9 : บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ “กฏระเบียบ” และ “บทลงโทษ” จากการทุจริตและประพฤตินิชอบ ในหน้าที่
		W10 : บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ “กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง” กับการดำเนินงานด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต
		W11 : บุคลากรขาดการปลูกฝัง จิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมซื่อสัตย์ สุจริตด้วยกระบวนการกล่อมเกลาทาง สังคมในรูปแบบที่หลากหลาย นอกเหนือจากกิจกรรมจิตอาสา การฟังธรรม และการทำบุญตักบาตร ในปัจจุบัน
ค่านิยม (Shared Value)	-	W12 : กระทรวง อว. ไม่ได้กำหนด ค่านิยมร่วมด้านการป้องกันและต่อต้าน การทุจริต และประพฤตินิชอบ เช่น ZERO MHESI

2.3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

การวิเคราะห์ผลกระทบจากปัจจัยภายนอก โดยใช้เครื่องมือ PESTEL Analysis ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการเมือง (Political Factors) เศรษฐกิจ (Economic Factors) ด้านสังคม (Social Factors) ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors) และด้านกฎหมาย (Law Factors) สรุปผลวิเคราะห์ดังนี้

1) ปัจจัยด้านการเมือง (Political Factors)

(1) ที่ประชุมใหญ่สมัชชาสหประชาชาติ (UN) มีมติเห็นชอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.2003 (United Nations Convention against Corruption-UNCAC, 2003) เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2546 จากนั้นประเทศภาคีสมาชิก 191 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ได้เข้าร่วมลงนาม

ในอนุสัญญาดังกล่าว และองค์การสหประชาชาติ ได้ประกาศให้วันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี เป็น “วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (International Anti-Corruption Day)” โดยหน่วยงานภาครัฐของไทยและภาคีเครือข่าย นำโดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดกิจกรรม “วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย)” ในวันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี

(2) คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2563 มีมติเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ ในเป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1 ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และมอบหมายให้ สำนักงาน ป.ป.ท. ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำกระทรวงร่วมขับเคลื่อนหน่วยงานในกำกับ พร้อมทั้งกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งในเกณฑ์การประเมิน ITA ด้วย

(3) คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 มีมติเห็นชอบกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานกิจกรรมปฏิรูปที่ 5 การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ตามที่ สำนักงาน ป.ป.ท. เสนอ โดยในบงปประมาณ พ.ศ.2566 ได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำมาตรการประเมินความเสี่ยง งบลงทุนที่มีการจัดซื้อจัดจ้างวงเงิน ตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป ประกอบคำของบประมาณประจำปี และจัดทำมาตรการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ขับเคลื่อน กำกับและติดตามการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำกระทรวง

อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ป.ป.ท. ยังไม่ได้กำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษาในกำกับร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปดังกล่าวข้างต้น จึงถือเป็นโอกาสของสำนักงาน ป.ป.ท. และ ป.ป.ช. จะผลักดันต่อไปในอนาคต

(4) คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2565 ได้มอบหมายให้ สำนักงานปลัดกระทรวง โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ทำหน้าที่กำกับติดตามและผลักดันให้หน่วยงานในกำกับดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA และผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ภายใต้กลไกการกำกับติดตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายไว้

(5) ประเทศไทยมีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐด้านการป้องกัน ตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตที่เข้มแข็ง เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ก.ก.ต สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ง. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น

2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)

(1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพ เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของภาครัฐ ก่อให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชัน โครงการจัดซื้อจัดจ้างขนาดใหญ่

3) ปัจจัยด้านสังคม (Social Factors)

(1) กระแสข่าวการทุจริตและคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้เครือข่ายภาคประชาชนมีความตื่นตัวในการติดตามและตรวจสอบการทุจริตและคอร์รัปชันในภาครัฐมากขึ้น

(2) กระแสวัตถุนิยมในปัจจุบัน ทำให้คนไม่ดำรงตนอยู่ในความพอเพียง รายได้ไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันมากขึ้น

(3) ค่านิยมในการให้ของขวัญและของกำนัล นำไปสู่การติดสินบน การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ

(4) การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ทำให้เยาวชนและประชาชนขาดจิตสำนึกและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)

(1) หน่วยงานราชการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการข้อมูลหรือทำธุรกรรม (E-Service) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และลดการรับสินบนหรือเอื้อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่

(2) ประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและคอร์รัปชันผ่านช่องทางออนไลน์ ที่สะดวก รวดเร็วและมีการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส

(3) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและดิจิทัล ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่สงสัยว่าจะเกิดการทุจริตและคอร์รัปชัน ได้สะดวก รวดเร็ว และทุกช่วงเวลา

5) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)

ข้อจำกัดของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมากขึ้น

6) ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law Factors)

(1) ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ระเบียบ ประกาศ และมาตรการที่ครอบคลุมภารกิจด้านการป้องกันปราบปรามและการตรวจสอบทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้กระทำผิด

(2) ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมหรือการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ไม่กล้าแจ้งเบาะแสผู้กระทำความผิด

(3) หน่วยงานราชการมีขั้นตอนทางกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นมูลเหตุให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกกระทรวง อว. ด้วยเครื่องมือ PESTEL Analysis ดังตารางที่ 2-2

ตารางที่ 2-2 : สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกด้วยเครื่องมือ PESTEL Analysis

ประเด็นการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของกระทรวง อว.	
	ประเด็นที่เป็นโอกาส (O)	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค (T)
ด้านการเมือง (Political Factors)	<p>O1 : องค์การสหประชาชาติ (UN) ประกาศให้วันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี เป็น “วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (International Anti-Corruption Day)”</p> <p>O2 : ครม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐ ชับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>O3 : ครม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐ ทำการประเมินความเสี่ยงลงทุน ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างวงเงิน ตั้งแต่ 500 ลานบาทขึ้นไป และทำการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตโครงการ/ กระบวนการตามเกณฑ์ ที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด</p> <p>O4 : ครม. เห็นชอบให้กระทรวง อว. ทำหน้าที่กำกับติดตามและผลักดัน ให้หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับดำเนินการตามหลักเกณฑ์ การประเมิน ITA ที่กำหนด</p> <p>O5 : ประเทศไทยมีเครือข่ายหน่วยงาน ภาครัฐด้านการป้องกัน ตรวจสอบ และปราบปรามการทุจริตที่เข้มแข็ง (เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ก.ก.ต สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ง. และกรมสอบสวนคดี พิเศษ เป็นต้น)</p>	-

ประเด็นการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของกระทรวง อว.	
	ประเด็นที่เป็นโอกาส (O)	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค (T)
ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	-	T1 : ผลกระทบทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพ เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ
		T2 : การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของภาครัฐ ก่อให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันโครงการจัดซื้อจัดจ้างขนาดใหญ่
ด้านสังคม (Social Factors)	O6 : กระแสข่าวการทุจริตและคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้เครือข่ายภาคประชาชน มีความตื่นตัวในการติดตามและตรวจสอบการทุจริตและคอร์รัปชันในภาครัฐมากขึ้น	T3 : กระแสวัฒนธรรมในปัจจุบัน ทำให้คนไม่ดำรงตนอยู่ในความพอเพียง รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันมากขึ้น
		T4 : ค่านิยมในการให้ของขวัญและของกำนัล นำไปสู่การติดสินบน การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ
		T5 : การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ทำให้เยาวชนและประชาชนขาดจิตสำนึกและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	O7 : หน่วยงานราชการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการข้อมูลหรือทำธุรกรรม (E-Service) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และลดการรับสินบนหรือเอื้อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	-
	O8 : ประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและคอร์รัปชันผ่านช่องทางออนไลน์ที่สะดวก รวดเร็ว และมีการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส	
	O9 : ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและดิจิทัล ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึง	

ประเด็นการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ ของกระทรวง อว.	
	ประเด็นที่เป็นโอกาส (O)	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค (T)
	และตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐที่สงสัยว่าจะเกิดการ ทุจริตและคอร์รัปชัน ได้สะดวก รวดเร็ว และทุกช่วงเวลา	
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)	-	T6 : ข้อจำกัดของทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำให้เกิด การทุจริตและคอร์รัปชันในโครงการ จัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมากขึ้น
ด้านกฎหมาย (Law Factors)	O10 : ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ระเบียบ ประกาศ และ มาตรการที่ครอบคลุมภารกิจด้าน การป้องกันปราบปราม และการ ตรวจสอบทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ และผู้กระทำผิด	T7 : ประชาชนขาดความเชื่อมั่น ในกระบวนการยุติธรรมหรือการจัดการ เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของหน่วยงาน ภาครัฐ ทำให้ไม่กล้าแจ้งเบาะแส ผู้กระทำความผิด
		T8 : หน่วยงานราชการมีขั้นตอนทาง กฎหมายหรือกฎระเบียบที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เป็นมูลเหตุให้ประชาชน/ ผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ ให้สินบน แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ

2.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของกระทรวง อว. (Strategic Factors Analysis Summary) ด้วย SFAS Matrix ได้ผลลัพธ์ดังตารางที่ 2-3 และ 2-4 ตามลำดับ

ตารางที่ 2-3 : สรุปผลการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses)

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>S1 : หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับส่วนใหญ่ มีรูปแบบการบริหารที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ทำให้มีความคล่องตัว ในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบ</p> <p>S2 : มีหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการป้องกันการทุจริตและ</p>	<p>W1 : หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ไม่มีโครงสร้างภายในเช่นเดียวกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต ทำให้ขาดกลไกการประสานงานภาพรวมด้าน การป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>W2 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ยังไม่สามารถ</p>

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>ประพฤติมิชอบในพื้นที่ได้ในอนาคต</p> <p>S3 : มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตเป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการและขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>S4 : มีประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สอดคล้องกับแผนทั้ง 3 ระดับ</p> <p>S5 : หน่วยงานในกำกับมีแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>S6 : มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานภายในองค์กรและการให้บริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก</p> <p>S7 : ผู้บริหารมีค่านิยมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร</p> <p>S8 : ผู้บริหารมีการมอบอำนาจผู้ปฏิบัติราชการแทนทำให้การบริหารราชการ มีความคล่องตัว เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ นำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. ใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>W3 : ขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนภารกิจด้านการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการสอดคล้องกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง</p> <p>W4 : ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันได้รับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. เพียงแหล่งเดียว</p> <p>W5 : ผู้บริหารระดับสูงขาดการสื่อสารค่านิยม/นโยบาย/แนวทางการดำเนินงาน</p> <p>W6 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มีอัตรากำลังไม่เพียงพอกับภารกิจในปัจจุบัน</p> <p>W7 : การรวบรวมของกระทรวง อว. ทำให้บุคลากรเสียขวัญและกำลังใจขาดความก้าวหน้าในอาชีพ มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ</p> <p>W8 : ขาดกลไก/เครือข่ายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มแข็ง</p> <p>W9 : บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ “กฎระเบียบ” และ “บทลงโทษ” จากการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน้าที่</p> <p>W10 : บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจ “กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง” กับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p> <p>W11 : บุคลากรขาดการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตด้วยกระบวนการกลุ่มหลากหลายทางสังคมในรูปแบบที่หลากหลาย</p> <p>W12 : กระทรวง อว. ไม่ได้กำหนดค่านิยมร่วมด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เช่น ZERO MHESI</p>

ตารางที่ 2-4 : สรุปผลการวิเคราะห์โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat)

ประเด็นที่เป็นโอกาส (O)	ประเด็นที่เป็นอุปสรรค (T)
<p>O1 : องค์การสหประชาชาติ (UN) ประกาศให้วันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี เป็น “วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (International Anti-Corruption Day)”</p> <p>O2 : ครม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policyจากการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>O3 : ครม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทำการประเมินความเสี่ยงของบลงทุนที่มีการจัดซื้อจัดจ้างวงเงิน ตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป และทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการ/กระบวนงานตามเกณฑ์ ที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด</p> <p>O4 : ครม. เห็นชอบให้กระทรวง อว. ทำหน้าที่กำกับติดตามและผลักดันให้หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ที่กำหนด</p> <p>O5 : ประเทศไทยมีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐด้านการป้องกันตรวจสอบและปรามปรามการทุจริตที่เข้มแข็ง (เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ก.ก.ต สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ง. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น)</p> <p>O6 : กระแสข่าวการทุจริตและคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้เครือข่ายภาคประชาชน มีความตื่นตัวในการติดตามและตรวจสอบการทุจริตและคอร์รัปชันในภาครัฐมากขึ้น</p> <p>O7 : หน่วยงานราชการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการข้อมูลหรือทำธุรกรรม (E-Service) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และลดการรับสินบนหรือเอื้อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่</p> <p>O8 : ประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและคอร์รัปชัน ผ่านช่องทางออนไลน์ ที่สะดวก รวดเร็วและมีการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส</p> <p>O9 : ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและดิจิทัล ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่สงสัยว่าจะเกิดการทุจริตและคอร์รัปชัน ได้สะดวก รวดเร็ว และทุกช่วงเวลา</p> <p>O10 : ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ระเบียบ ประกาศ และมาตรการที่ครอบคลุมภารกิจด้านการป้องกันปราบปราม และการตรวจสอบทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้กระทำผิด</p>	<p>T1 : ผลกระทบทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพ เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>T2 : การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของภาครัฐ ก่อให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันโครงการจัดซื้อจัดจ้างขนาดใหญ่</p> <p>T3 : กระแสวัตถุนิยมในปัจจุบัน ทำให้คนไม่ดำรงตนอยู่ในความพอเพียง รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันมากขึ้น</p> <p>T4 : ค่านิยมในการให้ของขวัญและของกำนัลนำไปสู่การติดสินบนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ</p> <p>T5 : การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ทำให้เยาวชนและประชาชนขาดจิตสำนึกและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>T6 : ข้อจำกัดของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมากขึ้น</p> <p>T7 : ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมหรือการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ไม่กล้าแจ้งเบาะแสผู้กระทำความผิด</p> <p>T8 : หน่วยงานราชการมีขั้นตอนทางกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นมูลเหตุให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ</p>

2.3.4 การประเมินสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

2.3.4.1 การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบวิเคราะห์เพื่อหาค่าถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก และส่งต่อให้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวง ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานในกำกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก รวม 10 ท่าน ทำการให้คะแนนถ่วงน้ำหนักรายประเด็น โดยกำหนดให้คะแนนถ่วงน้ำหนักรวมทุกข้อ มีค่าไม่เกิน 1 สามารถสรุปได้ดังตามตารางที่ 2-5 และ 2-6

ตารางที่ 2-5 : ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายในของกระทรวง อว.

คนที่ รายการปัจจัย	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S1 : Structure	0.10	0.05	0.15	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10
S2 : Strategy	0.10	0.10	0.15	0.15	0.20	0.15	0.15	0.15	0.10	0.20	0.15
S3 : System	0.30	0.20	0.15	0.20	0.20	0.20	0.20	0.15	0.20	0.20	0.20
S4 : Style	0.05	0.15	0.05	0.05	0.05	0.10	0.05	0.05	0.10	0.05	0.07
S5 : Staff	0.10	0.20	0.20	0.20	0.20	0.15	0.20	0.20	0.20	0.15	0.18
S6 : Skills	0.30	0.25	0.20	0.25	0.20	0.20	0.20	0.30	0.20	0.25	0.24
S7 : Shared Values	0.05	0.05	0.10	0.05	0.05	0.10	0.10	0.05	0.10	0.05	0.07
น้ำหนักคะแนนรวม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

จากตารางข้างต้น พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. เรียงลำดับจาก มาก-น้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skills) อันดับที่ 2 ระบบขององค์กร (System) อันดับที่ 3 บุคลากรในองค์กร (Staff) อันดับที่ 4 กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) อันดับที่ 5 โครงสร้าง (Structure) และอันดับที่ 6 องค์กร (Style) และค่านิยมขององค์กร (Shared Values) ที่มีคะแนนเท่ากัน

ตารางที่ 2-6 : ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายนอกของกระทรวง อว.

คนที่ รายการปัจจัย											ค่าคะแนน เฉลี่ย
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Political Factors	0.30	0.20	0.20	0.25	0.25	0.20	0.20	0.20	0.30	0.15	0.22
Economic Factors	0.20	0.10	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.10	0.10	0.20	0.16
Social Factors	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.15	0.10	0.10	0.15	0.11
Technology Factors	0.10	0.20	0.20	0.15	0.20	0.20	0.15	0.20	0.20	0.20	0.18
Environmental Factors	0.05	0.05	0	0	0	0.10	0.05	0.05	0.05	0.05	0.04
Law Factors	0.30	0.40	0.30	0.30	0.25	0.30	0.30	0.40	0.30	0.30	0.29
น้ำหนักคะแนนรวม	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

จากตารางข้างต้น พบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. เรียงลำดับจาก มาก-น้อย ดังนี้ อันดับที่ 1 กฎหมาย (Law Factors) อันดับที่ 2 การเมือง (Political Factors) อันดับที่ 3 เทคโนโลยี (Technology Factors) อันดับ 4 เศรษฐกิจ (Economic Factors) อันดับที่ 5 สังคม (Social Factors) และอันดับที่ 6 สิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)

2.3.4.2 การวิเคราะห์องค์กรโดยการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวง ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานในกำกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก โดยให้ประเมินประเด็นที่จะมีผลกระทบต่อการทำงาน โดยให้ลำดับคะแนนจาก “0” หมายถึง ประเด็นดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน จนถึง “5” หมายถึง ประเด็นดังกล่าวมีผลกระทบต่อการทำงานมากที่สุด ซึ่งสามารถสรุปค่าเฉลี่ยได้ดังตารางที่ 2-7 และ 2-8

ตารางที่ 2-7 : ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายใน

ประเด็นสำคัญ	จุดแข็ง (Strengths)		จุดอ่อน (Weakness)	
	คะแนนเฉลี่ย	Strengths	คะแนนเฉลี่ย	Weaknesses
S1 : Structure	3.80	S1	3.90	W1
	4.40	S2		
	4.40	S3		

ประเด็นสำคัญ	จุดแข็ง (Strengths)		จุดอ่อน (Weakness)	
	คะแนนเฉลี่ย	Strengths	คะแนนเฉลี่ย	Weaknesses
S2 : Strategy	4.40	S4	4.00	W2
	4.30	S5		
S3 : System	4.10	S6	3.70	W3
			4.50	W4
S4 : Style	4.20	S7	4.20	W5
	4.20	S8		
S5 : Staff			4.70	W6
			3.90	W7
			3.70	W8
S6 : Skills			4.50	W9
			4.20	W10
			3.90	W11
S7 : Shared Values			3.60	W12
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.23		4.07	

ตารางที่ 2.8 : ค่าคะแนนเฉลี่ยสภาวะแวดล้อมภายนอก

ประเด็นสำคัญ	โอกาส (Opportunities)		อุปสรรค (Threats)	
	คะแนนเฉลี่ย	Strengths	คะแนนเฉลี่ย	Weaknesses
P : Political Factors	2.4	O1		
	4.5	O2		
	4.7	O3		
	4.4	O4		
	4.9	O5		
E : Economic Factors			4.0	T1
			4.2	T2
S : Social Factors	4.5	O6	3.8	T3
			4.6	T4
			4.0	T5
T : Technological Factors	4.9	O7		
	4.8	O8		
	4.5	O9		
E : Environmental			3.8	T6

ประเด็นสำคัญ	โอกาส (Opportunities)		อุปสรรค (Threats)	
	คะแนนเฉลี่ย	Strengths	คะแนนเฉลี่ย	Weaknesses
Factors				
L : Law Factors	4.5	O10	4.2	T7
			4.5	T8
รวมคะแนนเฉลี่ย	4.41		4.14	

จากตารางที่ 2-7 และ 2-8 ได้แสดงคะแนนเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างประเมินว่ามีผลกระทบต่อการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบของกระทรวง อว. โดยปัจจัยที่เป็นเชิงบวก ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) และโอกาส (Opportunities) มีจำนวน เป็นบวก (+) และปัจจัยที่เป็นเชิงลบ ได้แก่ จุดอ่อน (Weaknesses) และภัยคุกคาม (Threats) มีจำนวนเป็น (-) โดยจากการประเมินของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.23 คะแนน และปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.07 คะแนน ซึ่งสรุปผลได้ว่ากระทรวง อว. มีปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง +0.16 ในขณะที่ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.41 คะแนน และปัจจัยที่เป็นภัยคุกคามได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.14 คะแนน สรุปได้ว่าปัจจัยภายนอกเป็นโอกาส +0.27

2.3.4.3 ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักและสรุปผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาได้คำนวณและกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในการประเมินสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกแล้ว รายละเอียดปรากฏดัง ตารางที่ 2-9 และ 2-10 โดยค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักจะหมายถึงระดับความรุนแรงของผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบของกระทรวง อว. โดยค่าที่มากกว่าจะมีผลกระทบต่อการทำงานมากกว่าค่าที่น้อย ทั้งนี้ ค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักจะถูกนำไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานต่อไป

ตารางที่ 2-9 : สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายใน

รายการปัจจัยภายใน	ค่าน้ำหนัก (1)	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x ค่าน้ำหนัก		สรุปผล
		Strengths (2)	Weaknesses (3)	Strengths (2) x (1)	Weaknesses (3) x (1)	
S1 : Structure	0.10	4.20	3.90	0.42	0.39	0.03
S2 : Strategy	0.15	4.35	4.00	0.65	0.60	0.05
S3 : System	0.20	4.10	4.10	0.82	0.82	0.00
S4 : Style	0.07	4.20	4.20	0.29	0.29	0.00
S5 : Staff	0.18	0	4.10	00	0.74	-0.74
S6 : Skills	0.24	0	4.20	00	1.01	-1.01
S7 : Shared Values	0.07	0	3.60	00	0.25	-0.25

รายการปัจจัยภายใน	ค่าน้ำหนัก (1)	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x ค่าน้ำหนัก		สรุปผล
		Strengths (2)	Weaknesses (3)	Strengths (2) x (1)	Weaknesses (3) x (1)	
รวมคะแนนเฉลี่ย				2.19	4.10	-1.92

ตารางที่ 2-10 : สรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักสภาวะแวดล้อมภายนอก

รายการปัจจัยภายใน	ค่าน้ำหนัก (1)	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x ค่าน้ำหนัก		สรุปผล
		Opportunities (2)	Treats (3)	Opportunities (2) x (1)	Threats (3) x (1)	
P : Political Factors	0.22	4.18	0.00	0.92	0.00	0.92
E : Economic Factors	0.16	0.00	4.10	0.00	0.66	-0.66
S : Socio-cultural Factors	0.11	4.50	4.13	0.50	0.45	0.04
T : Technological Factors	0.18	4.73	0.00	0.85	0.00	0.85
E : Environmental Factors	0.24	0.00	3.80	0.00	0.91	-0.91
L : Law Factor	0.29	4.50	4.35	1.31	1.26	0.04
รวมคะแนนเฉลี่ย				3.57	3.28	0.29

จากตารางที่ 2-9 และ 2-10 ได้แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว พบว่าปัจจัยที่เป็นจุดแข็งได้คะแนนรวมเฉลี่ย 2.19 คะแนน และปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.10 คะแนน ซึ่งสรุปผลได้ว่าองค์กรมีปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง -1.92 ในขณะที่ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 3.57 คะแนน และปัจจัยที่เป็นภัยคุกคาม ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 3.28 คะแนน สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เป็นโอกาสมี +0.29

2.3.4.4 การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

เมื่อนำเอาข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ได้ถ่วงน้ำหนักคะแนนแล้วมาระบุตำแหน่งในกราฟเรดาร์ที่ plot ระหว่างปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สามารถระบุตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Position) ของกระทรวง อว. ได้ โดยใช้แนวคิด TOWS Matrix ซึ่งสามารถแบ่งตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ได้เป็น 4 พื้นที่ที่มีความหมายต่างกัน ดังนี้

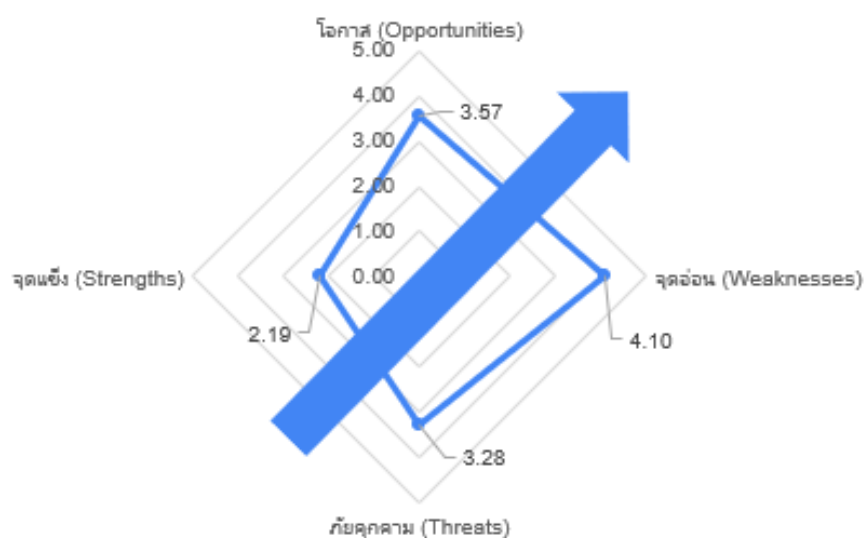
(1) S-O : เป็นตำแหน่งที่แสดงว่าองค์กรมีจุดแข็งที่สอดคล้องกับโอกาส องค์กรประเภทนี้จึงควรกำหนดทิศทางและกลยุทธ์เชิงรุก เพื่อรักษาความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

(2) W-O : เป็นตำแหน่งที่แสดงถึงโอกาสที่ได้เปรียบ แต่ภาพรวมภายในองค์กรมีจุดอ่อนที่ต้องการการแก้ไข ดังนั้น องค์กรประเภทนี้ควรดำเนินกลยุทธ์เชิงแก้ไข ที่มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กร (Turnaround) เพื่อแก้ไขจุดอ่อน และสร้างจุดแข็งในการแข่งขัน

(3) S-T : เป็นตำแหน่งที่ระบุความองค์กรสามารถพึ่งพาตัวเองได้จากจุดแข็งภายใน แม้ว่าปัจจัยภายนอกจะไม่เอื้อต่อการเติบโตก็ตาม องค์กรประเภทนี้ควรดำเนินกลยุทธ์เชิงป้องกัน เพื่อใช้จุดแข็งขององค์กรในการแก้ไขวิกฤต หรือสร้างโอกาส

(4) W-T เป็นตำแหน่งที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่อาจจะเป็นวิกฤตในอนาคต ดังนั้น องค์กรที่อยู่ในตำแหน่งทางยุทธศาสตร์นี้ ควรเร่งการดำเนินกลยุทธ์เชิงรับ โดยแก้ไขจุดอ่อนหรือหลีกเลี่ยงภัยคุกคามที่เป็นปัญหา เพื่อหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

จากข้อมูลการวิเคราะห์ที่ได้จากตารางสรุปผลคะแนนถ่วงน้ำหนักปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลดังกล่าวมาพล็อตเป็นกราฟเรดาร์ เพื่อแสดงตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Position) ของการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. ปรากฏดังแผนภาพที่ 2-1

แผนภาพที่ 2-1 : ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Position) ในการดำเนินการกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.

จากแผนภาพที่ 2-1 แสดงให้เห็นถึงตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ในการดำเนินการกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. ที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสได้เปรียบ แต่ภาพรวมภายในองค์กรมีจุดอ่อนที่ต้องการการแก้ไข/ปรับปรุง ดังนั้น กระทรวง อว. จึงควรใช้โอกาส (O) เพื่อลดจุดอ่อน (W) และกำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข (OW)

2.3.4.5 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญ 5 อันดับแรก ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix ซึ่งเป็นการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายใน (Internal Factors) และปัจจัยภายนอก (External Factors) ที่ได้จากการวิเคราะห์ SWOT และนำมาประกอบการจัดทำแผนให้เกิดทางเลือก เพื่อสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ ทั้งกลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) และกลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงกลยุทธ์ (SFAS) มาจัดทำในรูปแบบของตาราง TOWS Matrix เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. แสดงดังนี้

ตารางที่ 2-11 : การวิเคราะห์แนวทางยุทธศาสตร์ด้วย TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน/ภายนอก	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<p>S2 : มีหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ (ลำดับ 1)</p> <p>S3 : มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตเป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการและขับเคลื่อนภารกิจที่เกี่ยวข้อง (ลำดับ 1)</p> <p>S4 : มีประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับแผนทั้ง 3 ระดับ (ลำดับ 1)</p> <p>S5 : มีแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบของกระทรวง อว. เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน (ลำดับ 2)</p> <p>S7 : ผู้บริหารมีค่านิยมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร (ลำดับ 3)</p> <p>S8 : ผู้บริหารมีการมอบอำนาจ ทำให้การบริหารราชการมีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ (ลำดับ 3)</p> <p>S6 : มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานภายในและให้บริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (ลำดับ 4)</p> <p>S1 : หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับมีรูปแบบการบริหารที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ทำให้มีความคล่องตัวในการขับเคลื่อนภารกิจ (ลำดับ 5)</p>	<p>W6 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มีอัตรากำลังไม่เพียงพอกับภารกิจในปัจจุบัน (ลำดับ 1)</p> <p>W4 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน (ลำดับ 1)</p> <p>W9 : บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ “กฎระเบียบ” และ “บทลงโทษ” จากการทุจริตและประพฤตินิชอบในหน้าที่ (ลำดับ 1)</p> <p>W5 : ผู้บริหารระดับสูงขาดการสื่อสารค่านิยม/นโยบาย/แนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง (ลำดับ 3)</p> <p>W10 : บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ “การป้องกันและปราบปรามการทุจริต”</p> <p>W2 : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ยังไม่สามารถขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับ นำแผน/ยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (ลำดับ 4)</p> <p>W1 : หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาขาดกลไกการประสานงานภาพรวมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิชอบและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ลำดับ 5)</p> <p>W7 : การควบคุมของกระทรวง อว. ทำให้บุคลากรเสียขวัญและกำลังใจ ขาดความก้าวหน้าในอาชีพ และมีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ (ลำดับ 5)</p> <p>W11 : บุคลากรขาดการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตด้วยกระบวนการกลุ่มเกลาทางสังคมในรูปแบบที่หลากหลาย</p>

โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (S-O)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (O-W)
<p>O5 : ประเทศไทยมีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เข้มแข็ง (ลำดับ 1)</p> <p>O7 : หน่วยงานราชการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานและให้บริการ (E-Service) เพื่อลดการรับสินบนและเอื้อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่รัฐ (ลำดับ 1)</p> <p>O8 : ประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและคอร์รัปชัน ผ่านช่องทางออนไลน์ ที่สะดวก รวดเร็วและมีการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส (ลำดับ 2)</p> <p>O3 : ครม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทำการประเมินความเสี่ยงตามแนวทางของสำนักงาน ป.ป.ท. และเกณฑ์การประเมิน ITA (ลำดับ 3)</p> <p>O2 : ครม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ (ลำดับ 4)</p> <p>O6 : กระแสข่าวการทุจริตและคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐทำให้เครือข่ายภาคประชาชน มีความตื่นตัวในการติดตามและตรวจสอบภาครัฐมากขึ้น (ลำดับ 4)</p> <p>O9 : ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่สงสัยว่าจะเกิดการทุจริตและคอร์รัปชันได้สะดวก รวดเร็ว และทุกช่วงเวลา (ลำดับ 4)</p> <p>O10 : ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ระเบียบ ประกาศ และมาตรการที่ครอบคลุมภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ลำดับ 4)</p> <p>O4 : คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวง อว. กำกับติดตามและผลักดันหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับดำเนินการตามเกณฑ์การประเมิน ITA (ลำดับ 5)</p>	<p>S2S1O5: พัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต</p> <p>S3S4S5S7S8S15O3O2 : ขับเคลื่อนนโยบาย/แผน/มาตรการ/กลไกเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตและประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน</p> <p>S6O6O8O9 : พัฒนาระบบ กระบวนการ และกลไกในการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และภายในระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>S1O4 : ยกระดับและพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI)</p>	<p>O5O3O2O6O9O4W4W2 : ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านฯ ของกระทรวง อว. ภายใต้บูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช.</p> <p>O5O3O2O6O9O4W1: พัฒนาเครือข่าย/กลไกความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.</p> <p>O3O2O6W5W10W7 : สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาด้วยการขับเคลื่อนนโยบาย/แผน/มาตรการ/กลไกเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p> <p>O8W6W10O7 : พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้แก่บุคลากรและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานและการให้บริการ (E-Service)</p> <p>O5W9W10W11 : ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதองศาจากเครือข่ายหน่วยงานต้นแบบ หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>O4W9W5W10W1 : ยกระดับและพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI)</p>

อุปสรรค (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (S-T)	กลยุทธ์เชิงรับ (W-T)
<p>T4 : ค่านิยมในการให้ของขวัญและของกำนัล นำไปสู่การติดสินบน การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ (ลำดับ 1)</p> <p>T8 : หน่วยงานราชการมีขั้นตอนทางกฎหมายหรือกฎระเบียบ ที่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นแรงจูงใจให้ประชาชน/ผู้รับบริการ /ผู้มาติดต่อ ให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ลำดับ 2)</p> <p>T2 : การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของภาครัฐ ก่อให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ขนาดใหญ่ (ลำดับ 3)</p> <p>T7 : ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม/ การจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ไม่กล้าแจ้งเบาะแสผู้กระทำความผิด (ลำดับ 3)</p> <p>T5 : การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับบริบท ของสังคมไทย ทำให้เยาวชนขาดจิตสำนึกและพฤติกรรมซื่อสัตย์ สุจริต (ลำดับ 4)</p> <p>T1 : ผลกระทบทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพ เป็นแรงจูงใจ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ลำดับ 4)</p> <p>T6 : ข้อจำกัดของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ มากขึ้น (ลำดับ 5)</p> <p>T3 : กระแสวัตถุนิยมในปัจจุบัน ทำให้คนไม่ดำรงตน อยู่ในความพอเพียง รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ส่งผลให้ เกิดการทุจริตและคอร์รัปชันมากขึ้น (ลำดับ 5)</p>	<p>S3S4S5S1T4T8T2T7T6 : กำหนดมาตรการ/กลไก เสริมในการสกัดกั้นการทุจริตและประพฤติมิชอบภายใน หน่วยงาน</p> <p>S2S3S1T5T3 : พัฒนาเครือข่ายเยาวชนและประชาชน “ต้านทุจริต จิตพอเพียง” ผ่านกลไกหน่วยงานและ สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่</p>	<p>W9T5T1 : ปลุกฝังจิตสำนึกและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต แก่บุคลากรและเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาด้วยหลักสูตร ด้านทุจริตศึกษา</p>

บทที่ 3

แผนขององค์กร

3.1 แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ตามกรอบแนวคิด McKinsey 7's Framework และ PESTEL Analysis ตามลำดับ ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงาน และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ตลอดจนให้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนางานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบให้สอดคล้องและบรรลุ เป้าหมายในภาพรวมของแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติ มิชอบ แผน นโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END)

3.2.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นหน่วยงานบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ภายในปี 2570

3.2.2 พันธกิจ (Mission)

(1) ขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ และข้อเสนอแนะด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มาตรฐานทางจริยธรรม และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

(2) จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

(3) บูรณาการแผนงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรม รวมทั้งเร่งรัด กำกับ ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับ

(4) รับเรื่องร้องเรียนการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ การฝ่าฝืน จริยธรรมของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ ส่งต่อ ประสาน เร่งรัด และติดตาม

(5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน และสถาบัน อุดมศึกษาในกำกับ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) และเป้าประสงค์ (Goal)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าประสงค์ที่ 1.1 : บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าประสงค์ที่ 1.2 : เยาวชนระดับอุดมศึกษามีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

เป้าประสงค์ที่ 1.3 : ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับผ่านเกณฑ์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตเชิงรุก

เป้าประสงค์ที่ 2.1 : กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ 2.2 : เรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงหรือไม่มี

เป้าประสงค์ที่ 2.3 : การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีความรวดเร็วและ

มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ 3.1 : การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS)

การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน (WAYS) ได้จากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ทั้งภายในและภายนอกที่มีความสำคัญ 5 อันดับแรก ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix และนำมาวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้ โดยผลจากการวิเคราะห์ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของกระทรวง อว. พบว่าปัจจัยภายนอกมีโอกาสได้เปรียบ แต่ปัจจัยภายในองค์กรมีจุดอ่อนที่ต้องการการแก้ไข/ปรับปรุง ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน จึงมุ่งเน้นการใช้โอกาส (O) เพื่อลดจุดอ่อน (W) และกำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงแก้ไข (OW) สอดประสานกับกลยุทธ์เชิงรุกในบางประเด็น ดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 : แสดงความสัมพันธ์ของโอกาสและจุดอ่อน โอกาสและจุดแข็ง และการกำหนดกลยุทธ์

ความสัมพันธ์ของโอกาสและจุดอ่อน	กลยุทธ์เชิงแก้ไข
O5O3O2O6O9O4W4W2	ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านฯ ของกระทรวง อว. ภายใต้บูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช.
O5O3O2O6O9O4W1	พัฒนาเครือข่าย/กลไกความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
O3O2O6W5W10W7	สร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ด้วยการขับเคลื่อนนโยบาย/แผน/มาตรการ/กลไกเสริมในการป้องกันการทุจริต
O8W6W10O7	พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้แก่บุคลากรและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานและการให้บริการ (E-Service)

ความสัมพันธ์ของโอกาสและจุดอ่อน	กลยุทธ์เชิงแก้ไข
O5W9W10W11	ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதองศาจากหน่วยงานต้นแบบและหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา
O4W9W5W10W1	ยกระดับและพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI)
ความสัมพันธ์ของโอกาสและจุดแข็ง	กลยุทธ์เชิงรุก
S2S1O5	พัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
S3S4S5S7S8S15O3O2	จัดทำ/ขับเคลื่อน นโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน
S6O6O8O9	พัฒนากลไกและระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล

จากตาราง 3-1 สามารถสรุปประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ดังตารางที่ 3-2 ถึงตารางที่ 3-4

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ประกอบด้วย 3 เป้าประสงค์ 4 ตัวชี้วัด และ 3 กลยุทธ์ ดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 : สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
1. การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	1. บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	1. ร้อยละของบุคลากร มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ	1. ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทองศาจากหน่วยงานต้นแบบและหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา 2. พัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
	2. เยาวชนไทยมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	2. ร้อยละของเยาวชนไทย ระดับอุดมศึกษามีพฤติกรรมยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต 3. จำนวนสถาบันอุดมศึกษาในกำกับที่ใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในการกล่อมเกลาทองศา	
	3. ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับผ่านเกณฑ์	4. ร้อยละของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	3. พัฒนาผลการประเมิน ITA เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบและกลไกการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ประกอบด้วย
2 เป้าประสงค์ 4 ตัวชี้วัด และ 3 กลยุทธ์ ดังตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 : สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
2. การพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตเชิงรุก	1. กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพ	1. จำนวนนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริต (เรื่อง) 2. จำนวนเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงหรือไม่มี (เรื่อง)	1. จัดทำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน 2. ขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ตามมติ ครม. หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	2. การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต	3. จำนวนนโยบาย/แผนนำไปใช้ประโยชน์และปฏิบัติได้จริง 4. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน	3. ขับเคลื่อนแผน/ยุทธศาสตร์ของกระทรวง อว. ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 1 ตัวชี้วัด และ 2 กลยุทธ์ ดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3-4 : สรุปเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
3. การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนทุจริตที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำแนกตามประเภทผู้ถูกร้องเรียน	3.1 พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
			3.2 พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล

3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)

จากประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ได้จากข้อ 3.3 สามารถนำมาจัดทำแผนงาน/โครงการในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : จำนวน 3 แผนงาน 8 โครงการ/กิจกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : จำนวน 2 แผนงาน 4 โครงการ/กิจกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : จำนวน 2 แผนงาน 3 โครงการ/กิจกรรม

รายละเอียดตามตารางที่ 3 - 5 ถึง 3 - 7

ตารางที่ 3-5 : แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1		การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต						ผู้รับผิดชอบ
เป้าประสงค์ที่ 1.1		1. บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต 2. เยาวชนไทยมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต						
กลยุทธ์ที่ 1.1.1		ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมจากหน่วยงานต้นแบบและหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา						
แผนงานที่ 1.1.1.1		การปลูกฝังวัฒนธรรมซื่อสัตย์สุจริตแก่บุคลากรและเยาวชนระดับอุดมศึกษา						
โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					
			66	67	68	69	70	
1. การเสริมสร้างการใช้หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานและการบริหารราชการ	เพื่อให้การบริหารราชการและปฏิบัติหน้าที่มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต	1. ร้อยละของบุคลากร มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	80	82	84	86	88	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
2. การขยายผลการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษา	เพื่อปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต ปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเยาวชนระดับอุดมศึกษา	2. ร้อยละของเยาวชนไทยระดับอุดมศึกษา มีพฤติกรรมยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต	80	82	84	86	88	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
		3. จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา	(N/A)	(N/A)	N/A	(N/A)	(N/A)	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
				1 แห่ง	2 แห่ง	3 แห่ง	4 แห่ง	

กลยุทธ์ที่ 1.1.2	พัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต							
แผนงานที่ 1.1.2.1	การสร้าง/พัฒนาศักยภาพเครือข่าย อว.							
3. การสร้าง/พัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI	<p>1. เพื่อสร้างค่านิยมร่วมให้บุคลากรกระทรวง อว. เป็นผู้ที่มีคุณธรรมสูง ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและมีส่วนร่วมในการต่อต้านเฝ้าระวัง และแจ้งเบาะแสการทุจริต</p> <p>2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนและเยาวชนชนในการเฝ้าระวังการทุจริต</p>	<p>ร้อยละของบุคลากร/ประชาชน/เยาวชนไทยระดับอุดมศึกษามีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>	80	82	84	86	88	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
เป้าประสงค์ที่ 1.3	ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับผ่านเกณฑ์กำหนด							
กลยุทธ์ที่ 1.1.3	ยกระดับและพัฒนาผลการประเมิน ITA เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับค่า CPI ของไทย							
แผนงานที่ 1.1.3.1	การพัฒนากลไกและองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามแนวทางการประเมิน ITA							
4. การพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ระดับหน่วยงาน/สถาบันอุดมศึกษา	<p>เพื่อกำกับติดตามและผลักดันหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับให้มีการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด</p>	<p>4. ร้อยละของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA</p>	92	94	96	98	100	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
5. การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาตามแนวทางการประเมิน ITA	<p>เพื่อพัฒนาระบบงานและการบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การเปิดเผยข้อมูล การป้องกันการทุจริต และการให้บริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงานให้มีคุณภาพครบถ้วน สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p>							
6. การพัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานด้านการประเมิน ITA	<p>เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้วยการฝึกอบรม/การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานต้นแบบ</p>							
7. การขับเคลื่อนมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและ	<p>เพื่อนำผลการประเมิน ITA ไปปรับปรุงการปฏิบัติงานให้สามารถตอบสนองการให้บริการ การเปิดเผย</p>							

กลยุทธ์ที่ 1.1.3	ยกระดับและพัฒนาผลการประเมิน ITA เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับค่า CPI ของไทย							
แผนงานที่ 1.1.3.1	การพัฒนากลไกและองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามแนวทางการประเมิน ITA							
ความโปร่งใสภายในหน่วยงาน	ข้อมูล และการป้องกัน การทุจริตได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น							
8. การพัฒนา สื่อสร้างสรรค์ด้านการ ประเมิน ITA	เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานเกี่ยวกับ การประเมิน ITA และสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมแก่ บุคลากร/ผู้รับบริการ รวมทั้งรณรงค์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง							หน่วยงาน และ สถาบันอุดมศึกษา ในกำกับ

ตารางที่ 3-6 : แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	การพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตเชิงรุก							
เป้าประสงค์ที่ 2.1	กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์							
เป้าประสงค์ที่ 2.2	เรื่องร้องเรียนทุจริตลดลงหรือไม่มี							
กลยุทธ์ที่ 2.1.1	จัดทำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงาน							
แผนงานที่ 2.1.1.1	การป้องกันการทุจริตเชิงรุกภายในหน่วยงาน							
โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
1. การจัดทำนโยบาย/ มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ในการป้องกันการทุจริต ภายในหน่วยงาน	เพื่อสร้างกลไกป้องกัน และยับยั้งการทุจริต ที่สอดคล้องกับบริบท และสถานการณ์การทุจริต ในหน่วยงาน	1. จำนวนนโยบาย/ มาตรการ/ข้อเสนอแนะ (เรื่อง)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	หน่วยงานและ สถาบันอุดมศึกษา ในกำกับ
		2. จำนวนเรื่อง ร้องเรียนทุจริตและ ประพฤติมิชอบลดลง หรือไม่มี (เรื่อง)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	
กลยุทธ์ที่ 2.1.2	ขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ตามมติ ครม. หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
แผนงานที่ 2.1.2.1	การป้องกันการทุจริตเชิงรุก ตามมติ ครม. หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
2. การขับเคลื่อน นโยบาย/มาตรการ/ ข้อเสนอแนะ ตามมติ ครม. หรือ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง (การบริหาร ความเสี่ยง ตามแนวทาง	1. เพื่อลดและปิดโอกาส การทุจริตและนำผล การประเมินความเสี่ยง ไปใช้เป็นมาตรการป้องกัน การทุจริตภายในองค์กร	จำนวนนโยบาย/ มาตรการ/ข้อเสนอแนะ (เรื่อง)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	(N/A)	หน่วยงานและ สถาบันอุดมศึกษา ในกำกับ
				3 เรื่อง	3 เรื่อง	3 เรื่อง	3 เรื่อง	

กลยุทธ์ที่ 2.1.2	ขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ตามมติ ครม. หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
แผนงานที่ 2.1.2.1	การป้องกันการทุจริตเชิงรุก ตามมติ ครม. หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
ของ สำนักงาน ป.ป.ท. และการดำเนินงานตามนโยบาย No Gift Policy)	2. เพื่อประกาศเจตนารมณ์เป็นหน่วยงานไม่รับของขวัญ ของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง							
เป้าประสงค์ที่ 2.3	การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต							
กลยุทธ์ที่ 2.2.1	ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านฯ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช.							
แผนงานที่ 2.2.1.1	บูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.							
3. การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านฯ ของกระทรวง อว. ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	เพื่อจัดทำ/ขับเคลื่อน/ติดตาม/รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม/แผน/มาตรการ/กลไก ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านฯ ของกระทรวง อว. และขอรับการจัดสรร	3. จำนวนนโยบาย/แผนนำไปใช้ประโยชน์และปฏิบัติได้จริง	1	1	1	1	1	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
4. การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านฯ ของกระทรวง อว. ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	งบประมาณรายจ่ายภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพหลัก	4. ดัชนีความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านฯ	3	3	3	3	3	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ

ตารางที่ 3-7 : แผนงาน โครงการ/กิจกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3		การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ						
เป้าประสงค์ที่ 3.1		การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ						
กลยุทธ์ที่ 3.1.1		พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน						
แผนงานที่ 3.1.1.1		การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน						
โครงการ	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย ปี พ.ศ.					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
1. การพัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน	เพื่อจัดทำคู่มือ/มาตรฐานการปฏิบัติงาน/แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง	ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนทุจริตที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำแนกตามประเภทผู้ถูกร้องเรียน	100	100	100	100	100	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ
2. การพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน	เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากรด้วยการจัดฝึกอบรม/แลกเปลี่ยนเรียนรู้/ดูงานหน่วยงานต้นแบบ							
กลยุทธ์ที่ 3.2.1		พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล						
แผนงานที่ 3.2.1.1		การพัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต						
3. การพัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล	เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต/การติดตามเรื่องร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว เชื่อมโยงกับข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล	ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมีชอบที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	100	100	100	100	100	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ

3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map)

ผู้ศึกษาได้จัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. โดยกำหนดเป้าประสงค์ในแต่ละมิติ ตามกรอบการประเมินผลการพัฒนาการปฏิบัติราชการตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จำแนกเป็น 4 มิติ ตามแผนภาพที่ 3-1

1. มิติด้านประสิทธิผล : เป็นเป้าประสงค์ที่แสดงผลงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และผู้รับบริการ ประกอบด้วย 2 เป้าประสงค์ ได้แก่ ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับผ่านเกณฑ์ และเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงหรือไม่มี

2. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ : เป็นประสงค์ที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการด้วยการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจ แก่ผู้รับบริการ มี 1 เป้าประสงค์ คือ หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA ให้บริการด้วย ความเสมอภาค เท่าเทียม โปร่งใส และตรวจสอบได้

3. มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ : เป็นเป้าประสงค์ที่แสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ โดยองค์กรต้องการทรัพยากร (นอกเหนือบุคลากร) รวมถึงต้องมีกระบวนการ หรือกิจกรรม เพื่อนำไปสู่สิ่งที่คุณรับบริการต้องการ หรือเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามพันธกิจ ประกอบด้วย 3 เป้าประสงค์ ได้แก่ การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพ และการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4. มิติด้านพัฒนาองค์กร : เป็นเป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ มี 1 เป้าประสงค์ คือ บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

แผนภาพ 3.1 : แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map)

3.6 กรอบความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ กับ แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ผู้ศึกษาได้จัดทำความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ กับแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ตามแผนภาพ 3-2

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาาระบบบริหารจัดการภาครัฐ		
แผนระดับที่ ๒	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทยประชาชน	
แผนระดับที่ ๓	แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ ของสำนักงาน ป.ป.ช. (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	แผนปฏิบัติการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	
ยุทธศาสตร์	๑. การสร้างวัฒนธรรม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	๒. การพัฒนากลไกการป้องกันการทุจริตเชิงรุก	๓. การพัฒนากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
เป้าประสงค์	๑. บุคลากร อว. มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ๒. เยาวชนระดับอุดมศึกษามีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ๓. ผลการประเมิน ITA ของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา ในกำกับผ่านเกณฑ์	๑. กลไกการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ สถานการณ์ในหน่วยงาน ๒. เรื่องร้องเรียนทุจริตลดลงหรือไม่มี ๓. การบูรณาการงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต	๑. การจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
กลยุทธ์	๑.๑ ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลางานทางสังคม จากหน่วยงานต้นแบบและหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ๑.๒ พัฒนาเครือข่าย MHESI ZERO ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียง ด้านทุจริต ๑.๓ พัฒนาผลการประเมิน ITA เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการ การยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI)	๒.๑ จัดทำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการ การทุจริตภายในหน่วยงาน ๒.๒ ขับเคลื่อนนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ตามมติ คณะรัฐมนตรี หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒.๓ ขับเคลื่อนแผน/ยุทธศาสตร์ ของกระทรวง อว. ภายใต้ แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๓.๑ พัฒนางค์ความรู้ ทักษะและสมรรถนะ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ๓.๒ พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต ด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล
ตัวชี้วัด	๑) ร้อยละของบุคลากร มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและ พฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒) ร้อยละของเยาวชนไทยระดับอุดมศึกษามีพฤติกรรมยึดมั่น ความซื่อสัตย์สุจริต ๓) จำนวนสถาบันอุดมศึกษาในกำกับที่ใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ในการกล่อมเกลางานทางสังคม ๔) ร้อยละของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	๑) จำนวนนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการ การทุจริต ๒) จำนวนเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง หรือไม่มี ๓) จำนวนนโยบาย/แผนนำไปใช้ประโยชน์และปฏิบัติได้จริง ๔) ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน	ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนทุจริต ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวนตามประเภท ผู้ร้องเรียน

แผนภาพ 3-2 : ความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ กับแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

4.1 ข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบสภาวะแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอกและภายใน ตามกรอบแนวคิด McKinsey 7's Framework และ PESTEL Analysis ตามลำดับ และจับคู่กลยุทธ์ด้วยเครื่องมือ TOWS Matrix แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ และจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) โดยมีข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน กำกับ และติดตาม เพื่อให้การนำแผนปฏิบัติการต่างๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา เป้าหมายของกระทรวง อว. และเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

1) ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมจากหน่วยงานต้นแบบและหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา โดยเสริมสร้างการใช้หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานและการบริหารงานให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต และขยายผลการนำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดีและมีวัฒนธรรมสุจริต ในกลุ่มเยาวชนระดับอุดมศึกษา

2) กำหนดค่านิยมร่วมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. เพื่อให้บุคลากรมีความมุ่งมั่น ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล โดยพัฒนาเครือข่าย ZERO MHESI ตามแนวทาง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนและเยาวชนระดับอุดมศึกษาในการเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตในสังคม ด้วยการสร้างพื้นที่และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นให้ผู้ที่มิใช่จิตสำนึกซื่อสัตย์สุจริตรวมกลุ่มกันเกิดเป็นเครือข่าย ZERO MHESI ในชุมชนและสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ เพื่อขยายผลทางสังคมในการต่อต้านการทุจริต

3) ผู้บริหารระดับสูงควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย/เข้าร่วมกิจกรรมการป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน และส่งเสริมให้มีบุคคลต้นแบบ (Role Model) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริต รวมทั้ง สนับสนุนความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยกำหนดตำแหน่ง สายงาน และระดับตำแหน่งให้เหมาะสมกับโครงสร้างของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำกระทรวง หรือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ตามการแบ่งงานของหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้มีอัตรากำลังเพียงพอในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ป้องกันการโอน ย้าย ลาออก และส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

4) พัฒนาผลการประเมิน ITA เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของไทย (CPI) โดยพัฒนากลไกการขับเคลื่อนการประเมิน ITA เพื่อเป็นช่องทางการทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น เครือข่ายการประเมิน ITA ของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นต้น เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการดำเนินงานด้วยการขับเคลื่อนมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน พัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนต่อยอดขยายผล และพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ในการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษา

5) ให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานให้มีความพร้อมต่อการประเมิน ITA โดยเฉพาะเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน มีการเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน และเข้าถึงได้ทุกช่วงเวลา เพื่อให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน การเฝ้าระวัง และการแจ้งเบาะแสการทุจริต โดยการสนับสนุนทรัพยากรสารสนเทศและการพัฒนาทักษะแก่บุคลากร เพื่อให้การพัฒนางานด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ตามแนวทางการประเมิน ITA มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบและกลไกการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเชิงรุก

1) จัดทำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะในการป้องกันการทุจริตที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์การทุจริต ตลอดจนนำนโยบาย/มาตรการ/ข้อเสนอแนะ ตามมติ ครม. ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแผนกำกับและติดตามที่เป็นรูปธรรม

2) ขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับนำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง และขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม/แผน/มาตรการ/กลไก ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นเจ้าภาพหลัก โดยมุ่งเน้นโครงการ/กิจกรรมที่ลดคดีทุจริตในหน่วยงาน การสร้างความโปร่งใส และการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรในสังกัด มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ สภาพปัญหาการทุจริต และผลการประเมิน ITA ประกอบการจัดทำโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งสร้าง/พัฒนากลไกการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตของกระทรวง อว. ให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

1) พัฒนาคความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ สามารถให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับกฎหมายด้านการป้องกันการทุจริต ข้อพึงระวังและกระทำการทุจริตในหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต ปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2) พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตด้วยระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเชื่อมโยงกับกระบวนการ ขั้นตอน และระบบและฐานข้อมูลของหน่วยงานภายใน เช่น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน การตรวจรับเรื่องร้องเรียน

และการติดตามเรื่องร้องเรียน เป็นต้น ตลอดจนพัฒนาช่องทางร้องเรียน/แจ้งเบาะแสในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนในการติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงานผ่านระบบดิจิทัล ตลอดจนคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส/ร้องเรียนการทุจริต

2. การขับเคลื่อนการติดตามและประเมินผล

การจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานในกำกับ อว. ใช้เป็นเครื่องมือในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำข้อเสนอโครงการแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานภาพหลัก ให้บรรลุและสอดคล้องตามเป้าหมายหน่วยงาน เป้าหมายกระทรวง อว. และเป้าหมายภาพรวม : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570) : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีหน่วยงานในกำกับ อว. ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน ได้แก่

- (1) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)
- (2) กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.)
- (3) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.)
- (4) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- (5) สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (มว.)
- (6) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
- (7) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
- (8) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.)
- (9) สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)
- (10) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
- (11) องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพว.)
- (12) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (สดร.)
- (13) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.)
- (14) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) (สซ.)
- (15) ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) (สลช.)
- (16) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (สทอภ.)
- (17) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.)

คณะกรรมการและคณะทำงาน

(1) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว.” โดยมีรองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เป็นประธานกรรมการ รองหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เป็นรองประธาน ผู้แทน

หน่วยงานในกำกับ ร่วมเป็นกรรมการ และหัวหน้ากลุ่มงานและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดกรอบ ทิศทาง และผลักดันการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ

(2) คณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระดับหน่วยงาน ประกอบด้วย รองหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงาน ร่วมเป็นคณะทำงาน และหัวหน้ากลุ่มงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นคณะทำงานและเลขานุการ ทำหน้าที่ในการติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ พร้อมทั้งให้ความเห็น และข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาแผนปฏิบัติการด้านฯ ในระยะต่อไป

การติดตามและประเมินผล

การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อช่วยให้หน่วยงานในกำกับดำเนินการตามแผน รับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานเป็นระยะ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการดำเนินงาน ให้มีความเหมาะสมกับงบประมาณ บริบทขององค์กร และปัจจัยอื่น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในช่วงปี โดยกำหนดการติดตามและประเมินผลใน 2 ระดับ ประกอบด้วย

(1) การประเมินภาพรวมของแผน โดยพิจารณาผลสำเร็จตามเป้าหมาย ปัญหา อุปสรรค เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงแผนและวิธีการดำเนินการในปีงบประมาณต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างตรงจุด โดยการประเมินภาพรวมของแผน จะประเมินผลเป็นรายปี (เมื่อสิ้นปีงบประมาณ) และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผน โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว.

(2) การติดตามประเมินผลในระดับเป้าประสงค์/โครงการ/กิจกรรม เป็นการประเมินการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและตัวชี้วัดและประเมินผลการดำเนินงานในระดับโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ มีการดำเนินการและเบิกจ่ายงบประมาณตามที่กำหนด โดยคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบระดับหน่วยงาน และจะติดตามประเมินผล รอบ 6 เดือน และ รอบ 12 เดือน

การรายงานและช่องทาง

(1) โครงการ/แผนงาน ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัด : ให้จัดส่งรายงาน รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ภายใน 5 วัน หลังสิ้นไตรมาสที่ 2 และไตรมาสที่ 4 ของปีงบประมาณ ตามลำดับ ให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ acoc@mhesi.go.th

(2) โครงการแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ :

2.1 จัดส่งรายงาน & เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมติดตามผลการดำเนินงานแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. รายไตรมาส

2.2 รายงานผลการดำเนินงานแผน/โครงการ ผ่านระบบการติดตามประเมินผลของศูนย์ประมวลข้อมูล สำนักงาน ป.ป.ช. (Smart E-Vision) ภายใน 5 วัน หลังสิ้นไตรมาส ทุกไตรมาส ผ่านทางเว็บไซต์ <https://www.ops.go.th/th/acoc-all-media/infographic/item/7456-smart-e-vision>

บรรณานุกรม

ผลดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI). สืบค้น 8 กุมภาพันธ์ 2566, จาก

<https://www.nacc.go.th/categorydetail/2018083118464105/20230131152920?>

ยุทธศาสตร์ชาติ. สืบค้น 9 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <http://nscr.nesdc.go.th/ns/>

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (21) ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ. สืบค้น 10

กุมภาพันธ์ 2566, จาก <http://nscr.nesdc.go.th/masterplans-21/>

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2566, จาก

<https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan13>

แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570). สืบค้น 12

กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.ops.go.th/th/acoc-all-media/pr-media/item/7678-2-2566-2570>

แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงการอุดมศึกษา. สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566, จาก

<https://www.ops.go.th/th/aboutus/strategic-policy/item/8018-plan>

ความเป็นมา. สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566, จาก

<https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/history.html>

ประวัติหน่วยงาน. สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <https://www.ops.go.th/th/aboutus/history>

ผลการประเมิน ITA. 2563, สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566, ที่มา

https://itas.nacc.go.th/home/detailnews/1248?ReturnUrl=https%3A%2F%2Fitas.nacc.go.th%2Fhome%2Fnews%3F_%3D1603080948251

ผลการประเมิน ITA. 2564, สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566,

จาก <https://itas.nacc.go.th/home/detailnews/2302>

ผลการประเมิน ITA. 2565, สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566,

จาก <https://itas.nacc.go.th/home/detailnews/2983>

ภาคผนวก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

**แบบสอบถามการให้คะแนนปัจจัยภายในและภายนอก
ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของกระทรวง อว.**

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ “เอกสารวิชาการส่วนบุคคล” ของ “นางสาวบุญจิรา ห्यू่มไธสง” นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 16 สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

วัตถุประสงค์ : เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน

ด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. และจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระทรวง อว. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไป :

1. โปรดระบุสถานะของท่าน
 - ผู้บริหารหน่วยงาน/กอง/กลุ่ม/ศูนย์ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว.
 - ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ “ของหน่วยงานในกำกับ”
 - ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ “ของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับ”
 - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน สป.อว.
 - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก/ผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ

ส่วนที่ 1 : แบบสอบถามการให้คะแนน “SWOT Analysis” ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.

การให้คะแนน : โปรดให้คะแนนในช่องค่าระดับคะแนนในแต่ละหัวข้อ ดังนี้
“5” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงาน มากที่สุด

- “4” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงาน มาก
 “3” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ปานกลาง
 “2” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงาน น้อย
 “1” คะแนน หมายถึง ส่งผลกระทบต่อการทำงาน น้อยที่สุด

ลำดับ	ประเด็น	ค่าระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
1. จุดแข็ง (Strengths-S)						
1	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับส่วนใหญ่มีรูปแบบการบริหารที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ทำให้มีความคล่องตัวในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ					
2	กระทรวง อว. มีหน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคที่เอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในพื้นที่ได้ในอนาคต					
3	กระทรวง อว. มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการและขับเคลื่อนภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ					
4	กระทรวง อว. กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่สอดคล้องกับแผนทั้ง 3 ระดับ					
5	หน่วยงานในกำกับมี “แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. (พ.ศ.2563-2565)” เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง					
6	กระทรวง อว. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานภายในองค์กรและการให้บริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก					
7	ผู้บริหารมีค่านิยมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริตและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร					
8	ผู้บริหารมีการมอบอำนาจผู้ปฏิบัติราชการแทน ทำให้การบริหารราชการ มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ					
จุดอ่อน (Weakness-W)						
1	หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับไม่มีโครงสร้างภายใน เช่นเดียวกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ประจำกระทรวง ทำให้ขาดกลไกการประสานงานภาพรวมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					

ลำดับ	ประเด็น	ค่าระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
2	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. ยังไม่สามารถขยายผลให้สถาบันอุดมศึกษาในกำกับนำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว. (พ.ศ.2563-2565) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง					
3	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. ขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนภารกิจด้านการจัดการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพและบูรณาการสอดคล้องกับหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้อง					
4	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวง อว. ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันได้รับการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงาน ป.ป.ช. เพียงแหล่งเดียว					
5	ผู้บริหารระดับสูงขาดการสื่อสารค่านิยม/นโยบาย/แนวทางการดำเนินงาน หรือเข้าร่วมกิจกรรมด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวง อว.					
6	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง อว. มีอัตรากำลังไม่เพียงพอกับภารกิจในปัจจุบัน					
7	การควมรวมของกระทรวง อว. ทำให้บุคลากรเสียขวัญและกำลังใจ รู้สึกขาดความก้าวหน้าในอาชีพ มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ และมีการโอน ย้าย ลาออก จำนวนมาก					
8	กระทรวง อว. ขาดกลไก/เครือข่ายการป้องกันและต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบที่เข้มแข็ง					
9	บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ “กฎระเบียบ” และ “บทลงโทษ” จากการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน้าที่					
10	บุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ “การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”					
11	บุคลากรขาดการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ด้วยกระบวนการกลุ่มหลากหลายทางสังคมในรูปแบบที่หลากหลาย นอกเหนือจากกิจกรรมจิตอาสา การฟั่งธรรม และการทำบุญตักบาตร ในปัจจุบัน					
12	กระทรวง อว. ไม่มีค่านิยมเฉพาะด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ เช่น Zero MHESI					
13	อื่นๆ (โปรดระบุ.....)					

ลำดับ	ประเด็น	ค่าระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
โอกาส (Opportunity-O)						
ด้านการเมือง (Political Factors)						
1	องค์การสหประชาชาติ (UN) ประกาศให้วันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี เป็น “วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (International Anti-Corruption Day)”					
2	กรม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่					
3	กรม. เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทำการประเมินความเสี่ยงงบประมาณที่มีการจัดซื้อจัดจ้างวงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป และทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการ/กระบวนการตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด					
4	กรม. เห็นชอบให้กระทรวง อว. ทำหน้าที่กำกับติดตามและผลักดันให้หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในกำกับดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ที่กำหนด					
5	ประเทศไทยมีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐด้านการป้องกัน ตรวจสอบ และปราบปรามการทุจริตที่เข้มแข็ง (เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ก.ก.ต สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ป.ป.ง. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เป็นต้น)					
ด้านสังคม (Social Factors)						
6	กระแสข่าวการทุจริตและคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้เครือข่ายภาคประชาชน มีความตื่นตัวในการติดตามและตรวจสอบการทุจริตและคอร์รัปชันในภาครัฐมากขึ้น					
ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)						
7	หน่วยงานราชการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการข้อมูลหรือทำธุรกรรม (E-Service) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และลดการรับสินบนหรือเอื้อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่					
8	ประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการทุจริตและคอร์รัปชันผ่านช่องทางออนไลน์ ที่สะดวก รวดเร็วและมีการคุ้มครองข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส					
9	ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบข้อมูลการดำเนินงานของ					

ลำดับ	ประเด็น	ค่าระดับคะแนน				
		1	2	3	4	5
	หน่วยงานภาครัฐที่สงสัยว่าจะเกิดการทุจริตและคอร์รัปชัน ได้สะดวก รวดเร็ว และทุกช่วงเวลา					
10	ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ระเบียบ ประกาศ และ มาตรการที่ครอบคลุมภารกิจด้านการป้องกันปราบปราม และ การตรวจสอบทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้กระทำผิด					
11	อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)					
อุปสรรค (Threats-T)						
ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)						
1	ผลกระทบทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพ เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของ รัฐกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ					
2	การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ของภาครัฐ ก่อให้เกิด การทุจริตและคอร์รัปชันโครงการจัดซื้อจัดจ้างขนาดใหญ่					
ด้านสังคม (Social Factors)						
3	กระแสวัตถุนิยมในปัจจุบัน ทำให้คนไม่ดำรงตนอยู่ในความพอเพียง รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ส่งผลให้เกิดการทุจริตและคอร์รัปชัน มากขึ้น					
4	ค่านิยมในการให้ของขวัญและของกำนัล นำไปสู่การติดสินบน การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ					
5	การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมกับบริบทของ สังคมไทย ทำให้เยาวชนและประชาชนขาดจิตสำนึกและพฤติกรรม ซื่อสัตย์สุจริต					
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)						
6	ข้อจำกัดของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำให้เกิด การทุจริตและคอร์รัปชันในโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมากขึ้น					
ด้านกฎหมาย (Law Factors)						
7	ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมหรือการจัดการ เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้ไม่กล้าแจ้งเบาะแส ผู้กระทำความผิด					
8	หน่วยงานราชการมีขั้นตอนทางกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เป็นมูลเหตุให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ ให้สินบน แก่เจ้าหน้าที่ภาครัฐ					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 2 : แบบสอบถามการให้คะแนนปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิยมของกระทรวง อว.

การให้คะแนน : โปรดให้ค่าน้ำหนัก “คะแนนปัจจัยภายในองค์กรของกระทรวง อว.” ที่ท่านคิดว่าส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิยมในแต่ละข้อ ทั้ง 7 หัวข้อ รวมคะแนนทั้งหมด 100 คะแนน

ประเด็นการวิเคราะห์	ค่าน้ำหนักคะแนน
S1 : Structure (เช่น โครงสร้างองค์กร...)	
S2 : Strategy (เช่น การนำแผนยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันฯ ไปปฏิบัติ...)	
S3 : System (เช่น มีระบบที่สนับสนุนการปฏิบัติงานการให้บริการ...)	
S4 : Style (เช่น ความรู้ความสามารถ และพฤติกรรมของผู้บริหารองค์กร รูปแบบการบริหารงาน...)	
S5 : Staff (เช่น อัตรากำลัง ความผูกพันต่อองค์กร การโอน ย้ายออก..)	
S6 : Skills (เช่น ความรู้ความสามารถของบุคลากร...)	
S7 : Shared values (เช่น ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร...)	
รวมคะแนนทั้งหมด	100

การให้คะแนน : โปรดให้ค่าน้ำหนัก “คะแนนปัจจัยภายนอกองค์กรของกระทรวง อว.” ที่ท่านคิดว่าส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤตินิยมในแต่ละข้อ ทั้ง 6 หัวข้อ รวมคะแนนทั้งหมด 100 คะแนน

ประเด็นการวิเคราะห์	ค่าน้ำหนักคะแนน
1. ด้านการเมือง (Political) (มติ ครม. มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต...)	
2. ด้านเศรษฐกิจ (Economic) (เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นมูลเหตุให้คนทุจริตมากขึ้น...)	
3. ด้านสังคม (Social) (เช่น กระแสสังคมการทุจริตของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ...)	
4. ด้านเทคโนโลยี (Technology) (เช่น ความเจริญก้าวหน้า	

ประเด็นการวิเคราะห์	ค่าน้ำหนักคะแนน
ของเทคโนโลยี ทำให้คนตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้มากขึ้น...)	
5. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) (เช่น ข้อจำกัดของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ...)	
6. ด้านกฎหมาย (Legal) (เช่น กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต)	
รวมคะแนนทั้งหมด	100

ประวัติย่อผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล : นางสาวบุญจิรา หยุ่มไธสง

ประวัติการศึกษา :

ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541 (เกียรตินิยม อันดับ 2)

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2553 (รางวัลเหรียญดี)

ประวัติตำแหน่งการทำงาน

- นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.)
- หัวหน้ากลุ่มงานเศรษฐกิจเทคโนโลยี สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ช่วยราชการสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

ตำแหน่งปัจจุบัน

หัวหน้ากลุ่มงานป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)